

# FRÅN VISION TILL ILLUSION

*EN STUDIE OM HUR ETT UTVECKLINGSPROJEKT RAMATS OM I MEDIERNA*

## SAMMANFATTNING

*Syftet med den här studien har varit att se hur de lokala medierna omförhandlat och byt ram av Formens hus? Formens hus har varit ett utvecklingsprojekt i Hällefors kommun i mittersta Bergslagen som pågått aktivt under åren 2005-2010. Genom en storsatsning på industridesign har den lilla kommunen hoppats på en nyutveckling av bygden efter år av nedläggningar av industri och en allt större avbefolkning. Själva projektet har under hela sin aktiva period varit en ständig följetång i de lokala medierna där det gått från att ha beskrivits som en förebild till ett misslyckande. Tidigare forskning har pekat på utvecklingsprojekts beroende av medierna där vilken ram utveckling och utvecklingsprojekt sätt inom ses som signifikant för att lyckas. Hur ramar konkurrerar i medierna belyses av många forskare som en viktig del i att förstå hur opinioner fungerar men trots det har lite studier gjorts kring hur just ramar konkurrerar och byts ut. Genom en metoddesign av först en innehållsanalys av två lokala tidningars samtliga artiklar som behandlat Formens hus och en senare diskursanalys av just de artiklar som legat tidsmässigt runt då det skett en förändring i mediernas ram av projektet har syftet kunnat studeras. Studien har kunnat visa att ett tydligt brott har skett i ramen av Formens hus där två ramar konkurrerat om det mediala utrymmet. Först har en utvecklingsram dominerat de lokala medierna för att senare få ge utrymme åt en ram av kris. En omramningsprocess har förekommit där en förändring skett i vilka aktörer som får uttala sig och vilka som beskrivs som passiva och aktiva. Även artiklarnas tilltal och bild av projektet har förändrats. Studien kan här visa på hur det inträffat en maktförskjutning där aktörer som tidigare fått uttala sig om projektet nästan helt utesluts och där befolkningen i Hällefors aktivt blivit en del av en opinion för en ny ram av Formens hus.*

# ABSTRACT

**Titel:** Från vision till illusion, en studie om hur ett utvecklingsprojekt ramats om i medierna

**Författare:** Moa Vennergrund

**Kurs:** Examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs Universitet.

**Termin:** Vårterminen 2012

**Handledare:** Bengt Johansson

**Sidantal:** 53

**Syfte:** Hur har de lokala medierna omförhandlat och byt ram av Formens hus?

**Metod:** Kvantitativ innehållsanalys och diskursanalys

**Material:** Nerikes Allehanda och Filipstads tidning mellan år 2004-2011.

**Huvudresultat:** En tydlig omramning har gjorts av Formens hus i de lokala medierna där en förändring skett i dels tilltalet i artiklarna, dels i vilken bild de lokala tidningarna porträtterar Formens hus och utveckling, dels vilka aktörer som får uttala sig i artiklarna, dels vilka som framställs som aktiva och passiva, och slutligen har studien kunnat visa att det skett en förändring i hur Formens hus representeras. Detta som ett resultat av en maktförskjutning i vilka som uttalar sig i medierna i fallet Formens hus.

**Nyckelord:** Frames, Ramar, Utveckling, Image, Place branding.

# FRÅN VISION TILL ILLUSION

Abstract.....	3
Från vision till illusion.....	5
Vad vi talar om när vi talar om ramar .....	6
Kort Historik om projektet.....	6
Varför Formens hus?! .....	7
Syfte.....	10
Frågeställningar .....	10
Teori.....	11
Det mediala ramverket.....	11
Två forskningsperspektiv .....	14
Att utveckla Innehåll .....	16
Att utveckla Image.....	18
Metodstrategi .....	22
Första delen - En kvantitativ innehållsanalys .....	22
Urval.....	23
Genomförande .....	23
Diskursanalys .....	25
Urval.....	27
Genomförande .....	27
Validitet och reliabilitet .....	28
Kvantitativ validitet och reliabilitet .....	29
Kvalitativ validitet.....	30
Etiska överväganden.....	31
Formens hus – en omramning i de lokala medierna .....	32
Den lokala mediebevakningen av Formens hus.....	32
En omramning av Formens hus .....	34
Tilltal och syfte .....	35
Bilden av utveckling .....	39
Bilden av Formens hus – Visionen som blev en Illusion.....	41
Diskussion.....	45
Vems fel?.....	45
Litteraturlista.....	47
Bilaga 1, Kodbok .....	50
Bilaga 2 .....	51

## FRÅN VISION TILL ILLUSION

Ett fenomen fångade mitt intresse, under ett flertal år har ett antal kulturprojekt i bergslagen startat. Projekt som inte enbart kan ses som satsningar på kultur, utan beskrivs främst som vägen mot utveckling av landsbygden och sätt att polera upp den lokala bruksortens image. Det projekt som främst fångade mitt öga var Formens hus; en satsning på industridesign i den lilla orten Hällefors, ett projekt som när det startade sågs som ett framtidslöfte. Här presenterades en ny modell för landsbygden där den kulturella sektorn sågs som vägen bort från industrisamhället in i det åtråvärda kunskapssamhället. Men att undersöka fenomenet visade sig dock svårare än jag trodde, ingen ville svara på mina kontaktförsök vilket gjorde att anade jag oråd. Det skulle snart visa sig att Formens hus var i upplösningstillstånd och projektet jag ville undersöka var inbegripen i en större konflikt. De lokala medierna larmade om kris, likt Titanic hade projektet som en gång sågs som framtiden mött ett isberg och var nu dömt att misslyckas. Frågorna hoppade sig. Vad hade hänt? Hur kunde bilden av Formens hus ändras så snabbt?

Formens hus invigdes år 2005 av dåvarande statsministern Göran Persson och sågs då som kronan på verket av Designåret. Ett tema år skapat av den dåvarande regeringen, en satsning för att stärka designutvecklingen i landet vilket sågs som nyckelfaktorn till framgång inom varu- och tjänstesektorn (Kulturdepartementet, 2003). Visionen var att design skulle utveckla och göra Sverige till ett välgångsland. Formens hus var en del i detta och genererade nationellt medieintresse när det startade, bilden var av en liten ort på landsbygden som satsade på framtiden (Ekström-Frisk, 2005) (Treijns, 2005) (Madestrand, 2005). Själva Formens hus var både en spännande arkitektonisk byggnad och en idékonstruktion. Tanken var att med hjälp av en industridesignutbildning, ett industridesign museum, ett bibliotek och designprojekt för hållbarutveckling skapa en ny framtid för Hällefors. Hällefors kommun vars identitet, likt andra orter i bergslagen, bygger på tung industri försökte med Formens hus skapa en ny utveckling och berättelse av orten. Design skulle bli vägen bort från hög arbetslöshet och emigration och mot ett samhälle byggt på kunskap, innovation och hållbar utveckling (Formens Hus historia). Men något hände på vägen där vi som följde projektet i medierna fick se den första ljusa framgångssagan bytas ut mot en bild av en ort i kris och ett misslyckat projekt som kostade skattebetalarna miljontals kronor. Det tycktes som att mediernas rapportering av projektet förändrades, en berättelse om en ljus vision som någonstans på vägen förvandlades mot en svart illusion vilket ger oss skäl att tro att en förändring i mediernas ramar av projektet uppstått. Efter att bolaget Formens hus AB gick i konkurs 2010 blev den nedåtgående spiralen allt tydligare och under året 2011 splittrades projektet efter att utvecklingsprojekten lagts ner på grund av pengabrist och där utbildning och utställningsverksamheten sålts ut för flytt ner till småland och Möbelrike (Almgren, Kommunen övertar miljonlån , 2011) (Almgren, Det finns ingen politisk vilja, 2011) (Skoglund, 2010). Plötsligt stod bara byggnaden kvar.

Det som är av intresse är inte att se varför projektet blev misslyckat, vems fel det är eller vilka i konflikten som omgärdar projektets nedläggning som har rätt. Vi har anledning att tro utifrån

vad som framkommit i medierna att mediebilden av projektet kraftigt förändrats under den tid projektet var verksamt. Det som Formens hus projektet därav möjliggör är att se på hur mediernas *ramar* snabbt kan ändras, vi kan här tala om att en *omramningsprocess* gjorts, det vill säga att den gamla ramen av Formens hus i medierna byts ut mot en ny ram. För att kunna förstå denna process kan vi se projekt Formens hus i skärningspunkten mellan två olika forskningsfält, dels forskning om utveckling och dels forskning om landsbygd. På så vis kan en inblick skapas om den dualitet som dessa projekt har i medierna och för att göra det har en metoddesign som vilar på två pelare utformats. Först har en mindre kvantitativ innehållsanalys genomförts för att ringa in det brott som skett mellan de olika ramarna som varit i medierna där sedan en större diskursanalys genomförts på ett urval av medietexter från själva omramningsprocessen.

### VAD VI TALAR OM NÄR VI TALAR OM RAMAR

Vad är då en ram, det som avses här kommer från det engelska begreppet *frame*. En ram är vilka ord, bilder, fraser, och presentationsätt som används för att förmedla information i exempelvis medierna om en viss fråga. Ramen avslöjar på så sätt vad som t ex tidningar anser som relevant och viktigt om en händelse. Genom att studera ramar och hur ramar byts ut kan vi där igenom se vad som anses viktigt (Chong & Druckman, 2007, s. 100). För när en händelse ramas in i medierna kan vi se det som utslag av en process som gallrat ut några få delar av den upplevda verkligheten vilka tillsammans får bilda ett narrativ vilket kopplar ihop ett fåtal höjdpunkter som tillsammans främjar en viss tolkning av händelsen. Därav hjälper dessa ramar till att införa eller ta upp vissa idéer som självklara och framträdande vilket i sin tur främjar hur publiken kommer att tänka, känna, och besluta sig om en viss fråga (Entman, 2007, s. 164). När vi studerar vilken ram Formens hus har i medierna kan vi här igenom både se vad som lyfts fram som viktigt information i relation till projektet och vilken bild av projektet publiken får ta del av.

### KORT HISTORIK OM PROJEKTET

Formens hus kan ses som ett resultat av ett långt gående strategiarbete från kommunen Hällefors där tanken var att gå från ett traditionellt brukssamhälle mot ett K-samhälle. K som i kunskap, kompetens, kreativitet, kommunikation och kultur. Bakgrunden till denna satsning kan ses i stora nedläggningar av tung industri i bygden, såsom stålverk och sågverk där över 1000 arbetstillfällen försvann under ett fåtal år i början på 90-talet. En utveckling som gjorde att kommunen kände sig tvingade till att tänka nytt och agera istället för att förlita sig på att nya fabriker skulle flytta in till orten. Formellt blev strategin fäst på papper först 2003 men redan innan hade stora satsningar gjorts inom kulturkolan och restauranghögskola i Grythyttan. Ungdomen sågs som den framtid som kunde få Hällefors att utvecklas. Den kommunala strategin hade tre ledord; Måltid, design och teknik med utbildning som en sammanhållande rödtråd (Ignell, 2007).

Formens hus startade som ett EU-projekt år 2001 och var en del av denna nysatsning i Hällefors kommun. Själva projektet Formens hus bestod från början av två delar, dels som en stiftelse vilken bildades år 2002 och dels som ett bolag. Stiftelsen bestod av Hällefors kommun, Föreningen svensk form och Stiftelsen Svensk Industridesign och var dem som drev bolagsdelen. Bolaget, Formens hus AB, vilken bildades lite senare år 2004 var den del som

skulle hålla i den verksamhet projektet skulle driva. Verksamheten bestod av en utbildning i industridesign (FIDU), utställningar, workshops och att hålla i projekt för hållbar utveckling (Mårth, Revisorerna vill ha bättre uppföljning av beslut, 2007). Dock gick bolaget i konkurs under år 2010 då stiftelsen fick ta över rodret för verksamheten (Formens hus AB ska upphöra, 2010).

Förutom verksamheten var en viktig beståndsdel själva byggnaden Formens hus som står i centrala Hällefors. En sammansmältning av en modern nybyggnation och en lägenhetslänga från 50-talet. Byggnaden skulle stå för en nyutveckling av kommunen och bli ett första steg mot ett faktor 10-samhälle<sup>1</sup> och byggdes därav som ett faktor 10-hus. Byggnaden Formens hus som kom att husera själva projektet började byggas år 2002 och invigdes år 2005 under vad den dåvarande regeringen utlyst som Designåret, Göran Persson den dåvarande statsministern var mannen som fick äran att klippa snöret (Almgren, Nerikes Allehanda, 2004). Under år 2011 splittrades projektet upp efter många år av ekonomiska svårigheter och stora delar av huvudverksamheten flyttades ner till Möbelrike i småland. Stiftelsen möblerades om där Hällefors kommun och Möbelrike blev de kvarvarande aktörerna där de tillsammans ska ta hand om designsamlingarna, men där Möbelrike ensamt tar hand om kvarvarande utvecklingsprojekt och utbildning. Kvar i Hällefors finns efter detta enbart själva byggnaden Formens hus kvar (Almgren, Kommunen övertar miljonlån , 2011) (Almgren, Det finns ingen politisk vilja, 2011) (Skoglund, 2010).

## VARFÖR FORMENS HUS?!

Varför är medias ramverk av Formens hus intressant att studera? För att svara på den frågan behöver vi se vad som har hänt i mediernas beskrivning av projektet. När Formens hus startade nåde projektet ett riksintresse där Formens hus blev ett exempel på hur en liten kommun försökte satsa sig ur en kris. I mångt och mycket en global kris där de industrialiserade länderna förlorat alltfler arbetstillfällen när tunga industrier flyttat utomlands till låglöneländer (Ekström-Frisk, 2005) (Haggis & Schech, 2000, s. 60). På så vis blev Hällefors kommun och Formens hus en förebild och utvecklingsastronaut som testade ”nya” utvecklingsvägar för ett globalt problem. En bild som förtydligades med ett starkt politiskt stöd där Sveriges statsminister påtagligt visade sitt intresse med ett antal upprepade besök i den lilla bruksorten (Almgren, Nerikes Allehanda, 2004) (Ignell, 2007). Men mediernas ram förändrades och det skedde också en förändring i vilka medier som bevakade projektet. En ny ram tycks ha växte fram där främst de lokala medierna fanns med i att bevaka projektet. Ekonomiska svårigheter, konkurser, avhopp och politiska bråk tog över den ljusa framtidsbilden där Formens hus blev ett projekt i kris (Almgren, Avveckling ska rädda elever och dyrgripar, 2010) (Grönlund & Larsson, 2010) (Formens hus AB ska upphöra, 2010). Här har något hänt i hur projektet beskrivs och ses i medierna där en ram tycks byts ut mot en annan.

Tidigare studier om ramar har främst fokuserat på tongivande ramar där enbart en ram varit av intresse. Typiska studier här har varit att studera vilken påverkan ramar har genom att se hur

---

<sup>1</sup> Faktor 10 är ett koncept med utgångspunkt i antagandet att industrisamhället måste begränsa sin material och energi användning med nio tiondelar.

publikens åsikter formas om de utsätts för en tongivande ram. Dock påpekar Chong och Druckman i sin artikel om *A Theory of Framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments* att händelser och frågor i medierna brukar gestaltas i flera olika ramar som oftast konkurrerar om att påverkar opinionen (Chong & Druckman, 2007, ss. 100-102). Något som verkar stämma in om vi ser på hur Formens hus har porträtteras i medierna. Om vi följer deras resonemang kan vi se att vilken ram ett projekt som Formens hus behandlas inom är ingen självklarhet för att såsom författarna säger ramverk är något som ständigt är konkurrensutsatt. Ett resonemang som stämmer väl in på vad Scheufele skriver i sin artikel, *Framing as a Theory of Media Effect*, där han beskriver ramar i medierna som en öppen process vilken ständigt står inför inflytande och olika beroenden. Vilken ram medierna har av en viss händelse blir på så vis något som är under ständig förändring (Scheufele, 1999, s. 114).

Chong och Druckman påvisar att det finns en brist i forskningen om ramar där just konkurrensen och förändringen av olika ramar är relativt utforskat. Målet med den här studien är att studera just den här konkurrenssituationen, det vill säga vad som händer när en ram byts ut mot en annan. Detta då ramar inte kan ses som fasta tillstånd utan något som ständigt är utbytbar. Genom att studera en sådan här konkurrenssituation mellan olika ramar möjliggör de att vi kan se vad som händer när en tongivande ram byts mot en annan, något som kan skapa en större förståelse kring hur olika opinioner skapas i massmedierna och hur processen om hur ramar skapas ser ut (Chong & Druckman, 2007, s. 100) (Scheufele, 1999, s. 114). Formens hus kan här ses som ett exempel på det där projektet har gått i de lokala medierna från att ses som en lyckad framtidssatsning för landsbygden och en förebild mot att beskrivas som ett ekonomiskt misslyckande för en kommun i kris. Därigenom kan studien bygga på forskningen kring ramar och generera kunskap om vad som händer när medier ”ramar om” en berättelse.

För vilken ram som medierna har av utvecklingsprojekt har betydelse. Forskningen pekar på att media kan ses som både vägen för utveckling och en nybild av landsbygden men lokala medier kan likväl också fungera som en motkraft i att upprätthålla ett gammalt synsätt, vilket i sin tur göra att olika ramar konkurrerar om mediala utrymmet (Woods, 2010, s. 218). Både om vi ska betrakta Formens hus som ett projekt för utveckling av Hällefors kommun och som ett sätt för en landsbygd kommun att skapa en ny image är media en av nycklarna enligt tidigare forskning hur ett sådant projekt kommer att betraktas och vilken bild som kommer förmedlas av vad utveckling är (Waisbord, 2005, ss. 80-82) (Andersson & Jansson, *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain*, 2010, ss. 122 - 124). Bilden är på så vis entydig, för att projekt såsom Formens hus ska lyckas måste media vara med på tåget. Vilken ram media skapar av Formens hus kommer vara avgörande om projektet ska lyckas. Därför blir de viktigt att förstå hur det mediala ramverket konstrueras där studien kan på så vis generera kunskap både för vetenskapen men också till olika aktörer som vill skapa utveckling.

För vilken ram som används av i medierna av projekt såsom Formens hus kommer ha betydelse för hur utveckling och utvecklingsprojekt kommer att beskrivas. Tidigare studier



pekar just på att den bild som medierna använder av utveckling och landsbygd kan leda till konflikter och skapa en negativ representation av de som ska utvecklas eller vara del av utvecklingen. Den mediala ramen kan därav skapa motreaktioner hos lokal befolkning där de inte känner igen sig i den ram som förmedlas där opinioner kan formas för att skapa en motram (Woods, 2010, s. 218) (Thörn, 2007, ss. 69-70). Genom att studera Formens hus kan en större förståelse förhoppningsvis skapas av dessa processer och därigenom skapa en bättre bild av vilka olika aktörer som påverkas och påverkar bilden av ett utvecklingsprojekt som Formens hus.

## SYFTE

För att kunna svara på detta har ett syfte skapats och formulerats där den här studien fokuserar på att se: Hur de lokala medierna omförhandlat och byt ram av Formens hus? Genom att studera detta syfte kan förhoppningsvis studien både belysa hur ramar byggs upp och rivs ner, och hur utveckling ramar in i lokala medier och vad som händer när den ramen förändras.

För att göra det har tre frågeställningar konstruerats som mer specifikt går in på vad studien avser undersöka och besvara.

## FRÅGESTÄLLNINGAR

1. När och hur har det ramverket av *Formens hus* byts ut?
  - När under den tid *Formens hus* var pågående skedde det ett brott i vilken ram av projektet de lokala medierna använde och vad kan ses som orsak till att detta har skett?
2. Vilken ram har *Formens hus* blivit framställt i före och efter att brottet skedde?
  - Vilken ram har Formens hus blivit framställt i de lokala medierna och på vilket sätt har ramverket förändrats i och med att brott av mediernas inramning skett? Och hur har medierna valt att hantera den nya ramen av projektet mot vad de tidigare sagt?
3. Och hur har brottet gått till?
  - Vilken omtolkning av ramen har gjorts av vad artiklarnas föreställer och vilket tilltal de har och hur har förändring ägt rum av framställningen och hur projektet har representerats i de lokala medierna?

## TEORI

Varför är det här med att se på hur Formens hus ramats in och ramats om i de lokala medierna viktigt. Vad har det egentligen för någon betydelse för läsarna hur de lokala medierna väljer att rama in Formens hus, spelar det någon faktisk roll vilken bild de ger av projektet och vilket tilltal de har när de skriver om Formens hus. I den här frågan är forskarsamhället tudelat och det blir därav avgörande för studien hur vi väljer att positionera oss ifråga. I forskarsamhällets boxningsring kan vi se i dess ena ringhörna John Fiske som menar att publiken och läsarna är dem som sitter på makten över texten. Om vi anlägger hans perspektiv på studien är det publiken som sitter på tolkningsföreträdet och det är också publiken som avgör vilken verklighetsbeskrivning som kommer bli den populära. Detta kommer i sin tur väga över mediernas förmåga att påverka med en särskild agenda, enligt honom är det alltså inte medierna som styr bilden av Formens hus, utan det blir läsarna (Gauntlett, 2008, s. 27).

Tittar vi däremot på forskaren, Jean Baudrillard, som står i den andra fiktiva ringhörnan kan vi se en helt annan uppfattning om läsarnas egenmakt och tolkningsförmåga. Han menar i motsatts till Fiske att massmediernas utveckling har omvandlat våra liv i grunden. Medierna representerar inte bara verkligheten, utan de definierar i allt större utsträckning vad världen vi lever i går ut på. Baudrillard pekar på att i vår tidsålder då massmedierna finns överallt skapas en grund för en ny verklighet, en verklighet som består av ett samspel mellan människornas beteenden och medias bilder och ord. Här skapas en hyperverklighet och om vi ser till Formens hus är alltså projektet inte bara något som finns i Hällefors utan det existerar lika mycket i medierna. Vilken ram medierna då anlägger på projektet blir inte bara avgörande för hur invånarna i Hällefors betraktar projektet, utan blir också avgörande för vilken verklighetsuppfattning invånarna får av sin egen hembygd där Formens hus ingår. För de boende i Hällefors är det ”verkliga” Formens hus inte bara en produkt av projektet i sig utan hur Formens hus definieras är också lika mycket beroende av de lokala mediernas bilder och texter om projektet och dess relation till lokalsamhället (Giddens, 2007, ss. 464-265).

### DET MEDIALA RAMVERKET

En av de viktigaste utgångspunkterna i den här studien är begreppet *frames* eller som jag har valt att översätta det till ram och ramverk. Själva termen ramverk kan användas på två olika sätt, dels som ramar i kommunikation och medier och dels som *frame in thought*. Dessa mediala ramar refererar till vilka ord, bilder, fraser och presentationsätt media använder för att informerar om en viss fråga. Tanken här är att vilken ram som används av ett projekt såsom Formens hus avslöjar vad skribenten/tidningen ser som relevant för ämnet som är till hands. *Frame in thought* refererar mer till den individuella tankens ramar, det vill säga individens kognitiva förståelse av en given situation. Vad den enskilda individen anser är den mest betydande aspekten av en given fråga (Chong & Druckman, 2007, ss. 100-101) (Scheufele, 1999, s. 106). Om vi då återgår till Baudrillards tankegångar om hur vi skapar vår verklighetsuppfattning kan vi förstå det som att vår förståelse av Formens hus kommer vara ett resultat av samspelet mellan det mediala ramverket och vår *frame in thought* (Giddens, 2007, s. 464).

Väl utvecklade ramar har ett flertal olika funktioner i medierna där de fungerar dels i att definiera problem, visa på orsak och verkan samband, moraliserar, och påvisa vad som är botemedlet (Entman, 2007, s. 164). Vilket får effekten att såsom Robert M. Entman skriver i sin artikel *Framing Bias: Media in the Distribution of Power*:

Framing works to shape and alter audience members' interpretations and preferences through priming. That is, frames introduce or raise the salience or apparent importance of certain ideas, activating schemas that encourage target audiences to think, feel, and decide in a particular way (Entman, 2007, s. 164).

Dock utgår forskningen om ramar inte bara från ett perspektiv utan har ett flertal olika ingångar. Här kan vi se fyra olika angreppssätt på hur forskningen om ramar har bedrivits:

- *Frame building*, här ligger fokuset på hur medierna väljer/valt visa ramar i sin kommunikation, det vill säga hur ramverket byggs upp.
- *Frame setting*, här ligger fokuset mer på vilket inflytande ramverket i medierna har på hur läsarna kommer att tänka om ämnet.
- *Individual-level effects of frames*, vilket har en fokus på hur specifika ramar påverkar beteenden och attityder.
- *Journalists as audiences*, vilket mer tittar på hur olika former av medborgar aktioner påverkar vilka ramar som sätts i medierna (Chong & Druckman, 2007, s. 101).

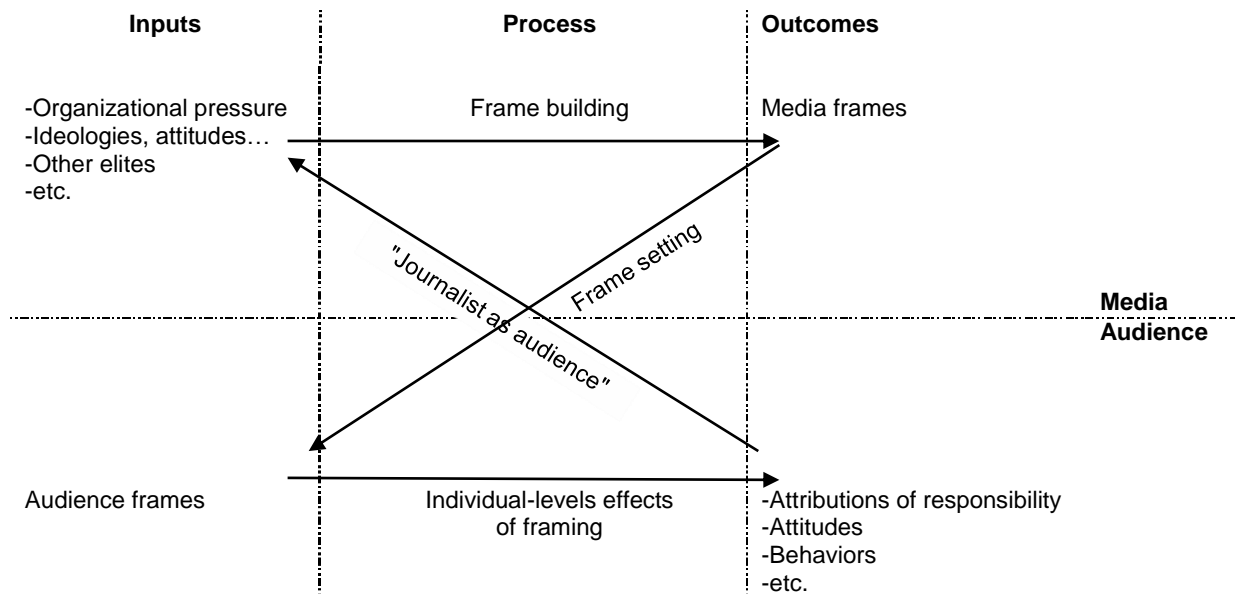
Det som blir av intresse i den här studien är att se hur ramar byggs upp, det vill säga hur de lokala medierna har valt specifika ramar för att bevaka och beskriva Formens hus. Men i fallet Formens hus är det inte bara en ram som är av intresse, studiens fokus är här hur en ram byts ut mot en annan. Hur olika ramar konkurrerar och byts ut är dock ett område som precis börjat bli av intresse inom forskningen av ramar. Vi kan här se hur flera forskare ifrågasätter hur ramar ofta har beskrivits i tidigare forskning såsom fasta tillstånd. Detta synsätt har börjat ifrågasättas där en syn har växt fram där ramverk beskrivs som utbytbara och vilka ständigt är i konkurrens om utrymmet i medierna (Chong & Druckman, 2007, s. 100).

Får att förstå hur ramar som process skapas kan vi se till Dietram A. Scheufele modell, se figur 1, som konceptualiserar rambyggandet som en ständigt pågående process där utfallet av en process skapar förutsättningarna för efterföljande processer och nya ramar (Scheufele, 1999, s. 114). Genom att se på figur 1 kan vi förstå att ramar i medierna ständigt är en pågående process där en ny ram bör ses i relation till den gamla. För att förstå en omramningsprocess när en ram byts mot en annan i medierna bör vi för att förstå processen titta till båda ramarna och hur de förhåller sig till varandra (Scheufele, 1999, s. 114).

Studier som har studerat enbart en ram har visat på att vilken ram som olika frågor får spelar en stor roll i hur publiken senare kommer att uppfatta frågan i sig. Det vill säga att anläggs enbart ramen på Formens hus i ett utvecklingsperspektiv är det troligt att det är så projektet kommer att betraktas (Chong & Druckman, 2007, s. 101). Men de är väldigt sällan verkligheten ser ut så, detta då frågor som är omdebatterade i medierna oftast inte bara framställs på ett sätt utan som regel också är beskrivna ur en kontrasterande ram. Här ser vi att medianvändarna ställs inför multipla ramverk i varierande frekvens och vilken ram som

kommer att få betydelse för den specifika medieanvändarens verklighetsuppfattning avgörs av vilken ram som stämmer bäst överens med hans värderingar från innan. Alltså hur Formens hus slutligen betraktas av invånarna i Hällefors avgörs inte enbart av medierna utan också vilken attityd de hade från början till utvecklingsprojekt såsom Formens hus och deras upplevelse av landsbygden Hällefors (Chong & Druckman, 2007, s. 102) (Scheufele, 1999, s. 105).

**Figur 1.**



(Scheufele, 1999, s. 115)

Dock ska en brsklapp sättas upp här, då olika ramar ofta inte får lika mycket utrymme kan vi inte heller säga att medieanvändaren är helt opåverkbar för dominerande ramar (Chong & Druckman, 2007, s. 102). Vi kan alltså se att effekten av hur medierna ramar in olika ämnen kan både ses som stark och svag. Stark genom att medierna är en del av hur vi i samhället konstruerar vår bild av verkligheten men svag därför att vi inte kan se konstruktionen av verkligheten som enkelriktad: Medierna → Läsarna. Utan även medierna influeras och påverkas av läsarna: Medierna ↔ Läsarna. Därav, vilka ramar vissa ämnen får speglar maktdistributionen. Det är genom vilka ramar som används politiska aktörer kan forma texten vilket influerar och skapar de överväganden som läsarna gör om det specifika ämnet. Här är det också viktigt att se på inte bara texten utan även vilka bilder och rubriker som är med och skapar ramen i artiklar i tidningar. Detta då bildens betydelse i artiklar, reklam, tv eller på nätet kan ses som en emotionell stimulans som syftar till att visa "riktiga" människor eller objekt. Fotografiet blir ett bevis för att ramen stämmer, bilden blir ett bevis som visar att de som står i texterna faktiskt har hänt. Vilken ram som Formens hus har kan utifrån detta inte bara ses som en slump eller ett resultat journalistens eget tyckande utan är en följd av hur makten är fördelad i Hällefors kommun (Entman, 2007, s. 165) (Thörn, 2007, s. 61).

För att kunna se maktfördelningar behöver vi som forskare se på innehållet i textens vridning, eller med andra ord vilket mönster som upprepar sig i ramen i det mediala materialet som kan främja inflytandet av en sida i den lokala maktfördelningen. Men då som vi redan sett att det oftast inte bara existerar en ram behöver vi också fråga oss vilkens makt eller vilka maktinstitutioner som sannolikt kommer förbättras av det mediala ramverket. Detta gör att vi behöver studera mediernas *vinkling* av Formens hus, med vinkling menas om det förekommer en vridning av texten som skapar att visa aktörer blir förfördelade andra och om dessa vridna ramar är återkommande. Genom att studera detta kan vi se om några aktörers beskrivning på så sätt blir överrepresenterade. När vi tittar efter om hur ramarna vinklas bör vi icke heller glömma bort den vridning som kan uppstå av ramen i medierna på grund av inflytandet från journalisternas uppfattning av exempelvis projekt såsom Formens hus (Entman, 2007, s. 166).

## TVÅ FORSKNINGSPERSPEKTIV

För att förstå ett såpass komplext fenomen som hur Formens hus har omförhandlats och byt ram i de lokala medierna behöver vi anlägga ett multipelt angreppssätt. Vi kan här se att tidigare forskning om fenomenet såsom Formens hus kan ses i två olika forskningsfält. Det vill säga att vi kan se Formens hus som både ett utvecklingsprojekt och ett försök till att skapa en ny image av landsbygden Hällefors. För att förstå vilken ram lokala medier ger Formens hus behöver projektets båda beståndsdelar därav ringas in, det vill säga utveckling av dels Hällefors innehåll, dess ekonomi, invånare, miljö m.m. Och dels Hällefors image.

Så vad är det vi egentligen talar om när vi säger utveckling? För att förstå hur utveckling porträtteras i medierna behöver vi också förstå vad som begreppet utveckling syftar mot och hur utveckling kommuniceras. Det enklaste sättet att förstå termen utveckling är att förstå det som ”förbättring”, när vi utvecklar ett samhälle så är det likställt med att förbättra ett samhälle. Ett tankegodt som är vida spritt men också endimensionellt och hårt. Här behöver vi ställas oss frågor som på vilket sätt är det en förbättring, hur ska den nås och för vem förbättrar vi egentligen (Pieterse, 2010, s. 191)?

För att skapa en djupare förståelse till begreppet kan vi se till Susanne Schech och Jane Haggis definition i boken *Culture and Development. A Critical Introduction* där de pekar på att utveckling kan förstås på två olika sätt. Enligt dem beskrivs utveckling antingen som en process eller som en föresats och där de menar att hur vi ser på begreppet kommer att spegla vår förståelse för utvecklingsprojekt såsom till exempel Formens hus. Om vi förstår utveckling som en process ser vi på utveckling som en växt; genom att plantera växten skapar vi något nytt som ersätter det gamla. Men om vi betraktar utveckling som en föresats betyder det att vi ser utveckling som en handling för en bättre utveckling vilken i sin tur kan generera att en utvecklingsprocess startar, något som är initierat för att undvika, förhindra eller i alla fall lindra den globala utvecklingens negativa dimensioner (Haggis & Schech, 2000, s. 2).

Utvecklingsdiskursen har genomgått ett flertal olika faser. Från 1960 talets syn på utveckling som modernisering till 1970 talets där utveckling var synonymt med beroende. På 1980 och -90 talet växte det fram ett mer mångfalds tänkande där begreppet ej längre betraktades som något enbart för utvecklingsländer (Hemer & Tufte, 2005, ss. 14-15). Ett av de tidigare

synsätten på utvecklingsprojekt som nu alltmer ifrågasätts är hållbar utveckling<sup>2</sup>, begreppet betyder att med utveckling skapa rättvisa levnadsvillkor för nutida och framtida generationer. När vi pratar om hållbar utveckling kan vi se att det ryms tre olika dimensioner; miljö, landsbygd och social utveckling. Dock har detta perspektiv ansetts smalt och exkluderande vilket reducerat utveckling till att enbart vara fattigdomsbekämpning vilket gjort att nya perspektiv på utveckling växt fram. I och med en ökande globalisering har utvecklingsinsatser börjar alltmer ses som ett glocalt project (Mefalopulos, 2005, ss. 247-248) (Hemer & Tufte, 2005, ss. 14-15).

Globalisering kan ses som ett kulturellt flöde; en globalutveckling som är ett resultat av att kulturer börjar bli alltmer flytande vilka sträcker sig över gränser såsom språk, territorier, tro, samhällen och stater. (Haggis & Schech, 2000, s. 60). Globalisering kan därav ses som ett resultat av detta flöde som händer i fem olika dimensioner:

1. Ethnoscape: flödet av människor.
2. Technoscape: flödet av det globala uppbyggandet av teknik.
3. Financescape: ett allt större och snabbare flöde av kapital.
4. Mediescape: vilket hänvisar till både distributionen av teknik för informationsproduktion och spridningen av televisionen, tidningar och bilder m.m.
5. Ideoscapes: diasporan av demokratin som politiskt system och ideologi till olika delar av världen (Haggis & Schech, 2000, s. 61).

Här kan vi se att tidigare forskning pekar på att det kulturella flödet pågår inte bara i en riktning, där det globala enbart påverkar det lokala. Det kulturella flödet anses därför som en glocal utveckling där det globala påverkar det lokala men också det lokala påverkar det globala och det är detta som gör att utvecklingsinitiativ inte enbart kan ses i termer av fattigdomsbekämpning (Haggis & Schech, 2000, s. 62). Det är den här förändringen som gjort att utvecklingsprojekt alltmer omvärderas där initierad utveckling får stå för *social förändring* baserad på ett mångbottnat tillvägagångssätt med mål att inkludera hela samhället. Detta då glocaliseringen inte kan ses som något som påverkar enbart på ett plan utan är multidimensionellt. En process som påverkar områden såsom det sociala, ideologiska, moraliska, politiska, etniska, ekologiska och säkerhet (Waisbord, 2005, s. 85) (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 196). Globalisering är alltså en utveckling vi människor kommer i kontakt med och erfar på flera sätt och kan inte enbart ses ur perspektivet globalisering och det urbana. Men för att förstå globalisering och dess processer i det lokala måste vi också studera det ur den lokala kontexten (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 196).

Idag är utveckling ett begrepp som beaktas i flera olika kontexter, något som påverkar makt relationer, kulturella värderingar, sociala praktiker, ekologiska förutsättningar och historisk rörlighet. Utvecklingsinitiativ blir på så vis en process som i sig själv är kontextuell och därav blir en interkulturell transaktion (Pieterse, 2010, s. 188). När vi pratar om utveckling i termer av social förändring kan vi se att utveckling vecklar ut ett parallellt universum. Utveckling ses när vi talar om social förändring som en paraplyterm vilken innehåller ett stort uppslag av

---

<sup>2</sup> Från det engelska begreppet *sustainable development*.

kommunikationsinitiativ och handlingar som ska sätta igång den sociala transformeringen. Dessa olika verktyg har som mål att peka ut riktningen för förändringen för de olika parter som berörs av utvecklingen så de kan finna gemensam grund och bilda ett språk tillsammans för de man vill uppnå. I hur utvecklingen beskrivs av dess olika aktörer, såsom medier, politiker, tjänstemän etc., avslöjas den tänkta förändringens filosofi, politik, strukturer och plats (Pieterse, 2010, s. 196). (Waisbord, 2005, ss. 85-86).

Men utveckling handlar inte enbart om förbättringar, glocaliseringen som sker genererar också konkurrens om resurser där utvecklingsinitiativ lätt aktualiserar och triggar konflikter. Problem som lyfts fram i utvecklingsdiskursen kan lätt reduceras och på så vis förenklade kontraster, en vi mot dem attityd där den sociala komplexiteten förloras (Eriksen, 2005, s. 29). Vi kan här se att initierad utveckling inkluderar alltid flera parter vilka håller olika perspektiv på vad som behöver utvecklas och som har olika politiska preferenser. Den initierade utvecklingen är alltså inte bara något som sker i ett kollektivt utan har också en individuell dimension (Pieterse, 2010, ss. 185-186,188). Tidigare forskning belyser här vikten av att om vi ska förstå hur utveckling och utvecklingsprojekt beskrivs bör vi se utvecklingsinitiativ som ett komplicerat nät av relationer och trosuppfattningar, värderingar och motivationer. Utveckling blir här liktydigt med ett socialt system för att influera attityder, beteenden och ge gensvar mot förändring. En process som agerar både på en individuell- och samhällsnivå som både kan skapa en barriär eller fungera som en katalysator för utveckling (Jeanotte, 2010, s. 39).

Men om utveckling kan ses som social förändring vad är då utvecklings syfte, vad är det som ska utvecklas? Vi kan här se två olika inriktningar där utvecklingsinitiativ används dels som en metod i att försöka skapa beteendeförändringar, social förändring och påverkansarbete i samhället, och dels som en metod som syftar till att skapa förnyelse, omdefiniera och skapa en ny berättelse av en plats eller ett samhälle (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 198) (Mefalopulos, 2005, s. 248). I båda inriktningarna står kommunikationen i centrum där vi kan se att fokuset ligger antingen på att med kommunikation utveckla samhällets innehåll, eller i att utveckla vår förståelse av en given plats, dess image.

### **ATT UTVECKLA INNEHÅLL**

Om vi ser till tidigare forskning på hur utveckling för att skapa beteendeförändring, social förändring och påverkan beskrivs kan vi se två huvudfåror. Dels att utveckla genom *deltagande*<sup>3</sup> och dels genom att skapa *egenmakt*<sup>4</sup>. Båda dessa strategier kommer utifrån att lösningen för att skapa utveckling här ses komma genom kommunikation. Kommunikation som ska fungera genom att sprida information och som ska fungera som en hjälpande hand. Forskningen pekar på att dessa modeller har utvecklats då utveckling här ses som något som endast kan uppnås i relation med dem som ska utvecklas. Utveckling är beroende av de olika aktörerna och hur de olika aktörerna ser på den initierade utvecklingen. Men trots att de finns en konsensus kring att lösningen för utveckling är deltagande och egenmakt visar tidigare

---

<sup>3</sup> Från engelskans *participation*.

<sup>4</sup> Från engelskans *empowerment*.



studier om utvecklingsprojekt att de främst sker som ett initiativ från myndigheter eller stater (Waisbord, 2005, ss. 77,79) (Mefalopulos, 2005, ss. 248-249).

Media ses när vi pratar om utveckling ifrån det här perspektivet som en av nyckelfaktorerna. Detta då utveckling här ses som mycket problemfyllt där utvecklingsproblem inte alltid kan se i bara en kontext. En kontext kan dessutom vara drabbad av flera utvecklingsproblem. Här blir lösningen i många utvecklingsinitiativ att vara multikontextuella för att kunna skapa utveckling på både individuella plan och på en samhällsnivå. Media ses här som ett verktyg för att sprida en gemensam bild om vad utvecklingsproblemet är och hur den gemensamma och individuella lösningen ska skapas för att komma till rätta med problemet. Media kan i det här sättet att tänka inte minska arbetslösheten men för att komma till rätta med arbetslöshet måste media vara med på tåget i hur de rapporterar om arbetslösheten och vad som presenteras som lösningen för att minska den (Waisbord, 2005, ss. 80-82).

Lösningen för utveckling genom att använda utvecklingsstrategin egenmakt beskrivs främst i termer av utbildning. Forskning pekar här på att medier ses som ett av de viktigaste verktygen i att skapa utveckling genom utbildning. Dels där utbildning i medier ses som en metod för att komma till rätta med informationsbrist, här kan vi se exempel med reklam i tv för att få oss att inse faran med att köra alkoholpåverkade eller använda kondom för att undvika könssjukdomar. Utbildning i medier används också för att kunna skapa sociala förändringar och förändra sociala strukturer, att visa vad som är fel i samhället och presentera lösningar. Ett annat syfte med utbildning i media är att skapa debatt om problem där tanken inte är att komma med en lösning utan mer utmana maktrelationer och visa på ojämställdheter i samhället, utmaning som ska syfta till att sätta ingång en utvecklingsprocess som de individuella aktörerna tar ansvar för själv (Tuftte, 2005, ss. 164-166).

Att utveckla med delaktighet kommer ifrån tankegodset att aktörerna som är drabbade av utvecklingsproblem ska själva bestämma över sin egen utveckling. Tanken är att det lokala samhället ska ta tag i sin egen utveckling genom att ta egna beslut hur de vill utvecklas och vilka handlingar som ska få dem att nå dit. Utveckling ses som ett individuellt ansvarstagande som ska växa mot ett gemensamt mål. Dock påpekar Mefalopulos i sin artikel *Communication for Sustainable Development: Applications and Challenges* att även om tanken är att utveckling ska börja underifrån är det sällan fallet. Redan i själva beslutsprocessen att här behövs det utvecklas definierar några fåtal en utvecklingsagenda, det vill säga att bestäma vad som är felet och vad som i sin tur vad som är lösningen. Deltagandet kommer oftast först i handra hand, först när beslutet redan är taget om vad som är problemet (Mefalopulos, 2005, s. 249) (Kamlongera, 2005, s. 444).

Problemet som finns när utveckling ska kommuniceras tycks om vi går till tidigare forskning just vara faran i att slå fast vad som ÄR ett utvecklingsproblem och vad som ÄR lösningen. Utveckling i massmedier och stora reklamkampanjer blir inte multikontextuell utan endimensionell med en given ram. För när utveckling ska kommuniceras finns ett beroende, dels i att utveckling ska ses som viktig och ekonomisk försvarbar för att vi ska vilja skänka bidrag eller skattemedel, dels också ett beroende i att vi ska känna igen bilden och den inte ska strida alltför mycket med våra redan existerande föreställningar kring vad som är ett

problem och hur problemet ser ut. Dessutom måste kommunikationen väcka uppmärksamhet vilket skapar ett behov av spektakulära bilder och lösningar. Ett förfarande som dock reducerar problematiken och skapar en negativ representation som kan kännas integritetskränkande. Bilden av vad som är problemet blir en produkt av den maktrelation som finns mellan den som representerar och den som blir representerad. Detta är en problematik som diskuterats länge inom biståndspolitiken. Där den lidande kroppen ofta får stå för ett helt landsproblem, ett förfarande som lätt blir integritetskränkande för de personer som med sin kropp får stå för problemet och reducerande då den enbart visar upp de svagaste i samhället, de som ofta själva inte har en egen talan. Bilden av det svältande barnet i sådana här kampanjer blir inte bara en representation av utvecklingsproblemet utan också ett objekt för utvecklingsarbetet, vilket befäster handlingskraften hos de krafter som initierat utvecklingen och passiviteten för de som måste utvecklas (Thörn, 2007, ss. 69-70).

### *ATT UTVECKLA IMAGE*

Globaliseringen har skapat nya förutsättningar där representation fått en allt större vikt vilket resulterat i fenomenet *place branding*. Ett nytt fält inom media och kultur forskningen har utifrån dessa förutsättningar växt fram, *communication geography*, ett fält som behandlar relationen mellan de strukturella egenskaperna av platser och den kommunikativa processen av att reproducera plats. Jansson och Andersson påvisar i sin artikel *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain* att en fråga som därav blir av viktig är hur landsbygden ramas in och dess sociala betydelse. Place branding ses som en metod vilken landsbygdspolitiker hoppas kunna skapa landsbygdsutveckling och en ny framtid för den lokala orten (Andersson & Jansson, *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain*, 2010, ss. 121,125) (Jansson, 2007, ss. 185-186).

Place branding ses som ett fenomen som växt fram på grund av att globaliseringen vilken skapat en omstrukturering av landsbygden. Behovet av en ny image av landsbygden kan ses som ett resultat av den process som påbörjats av ett flertal anledningar, en av dessa är de socioekonomiska förändringar som uppkommit i och med att vår ekonomi gått från att vara baserad på jordbruksproduktion till en alltmer tjänstebaserad ekonomi, vilken inkluderar en syn på landsbygden som förbrukningsbar. Landsbygdsutveckling är en del av en generell image kultur som tillkommit på grund av en utveckling där samhället förändrat fokus från att producera varor till att producera tjänster, upplevelser och att konsumera produkter. Denna förändring har gjort att *image* har fått en allt större betydelse. Platser såsom städer, kommuner, lokaler och miljöer har blivit en handelsvara (Andersson, *Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making*, 2010, ss. 194 -197) Vilket i sin tur har lett till place marketing, city-branding och public image management.

- Place marketing, vilket är en bred term som används för att beskriva ett flertal tillvägagångssätt såsom branding, reklam och försök att skapa förnyelse för en ort, kommun eller hela länder.
- City branding/image management – en marknadsstrategi där det är symboliska värden som ligger i fokus, de vill säga försök att beskriva egenskaper för t.ex. en stad för att omdefiniera mot en tilltänkt målgrupp. Det är stadens image som ligger i fokus och city-branding blir försöken att skapa en ny bild av staden.

Det finns flertalet anledning till varför städer och orter genomför *place branding*, dels som i ett försök att skapa nya regioner, dels i att marknadsföra hela platser i ett försök att ändra ramen av den lokala orten och dels som ett sätt att gå från industristad/bruksort till kulturlandskap. I den efterindustriella världen finns en skräck att fastna i sin gamla industriella historia, ett behov har skapats där orter vill skapa en ny berättelse för att kunna gå från industri till tjänstesamhälle (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 198).

För att skapa en ny utveckling med att förändra bilden för ett helt samhälle krävs resurser, både av expertis och givetvis ekonomiska muskler då nätverk byggs upp och där partnerskap mellan olika aktörer ses som en av de viktigaste metoderna. Spridningen av idéerna med *place branding* har skapat en standardisering av olika tillvägagångssätt där flera utvecklingsstrategier kan skönjas. Dels den fysiska uppgradering av platsen som har som mål att göra platsen mer attraktiv för konsumenten, turisten och en välmående medelklass, denna strategi har ökat på den urbana fragmenteringen då det är sällan hela samhällen som rustas upp utan utvalda delar. Vi kan även se en användning utav ett områdes historia, kultur, konst och miljö som en strategi, här strömlinjeformas historien eller kulturen för att anpassas efter en given målgrupp och höja ortens kulturella kapital. En tredje strategi är spektaklet, de vill säga det stora utvecklingsprojektet eller evenemanget, den sista strategin är att marknadsföra rummet de vill säga regionens/kommunens innehåll (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 198) (Ek, 2003, ss. 29-30).

Hur skapas då en ny image av en ort och vad gör kommuner, städer och nationer för att skapa en utveckling á la *place branding*. Här skönjer tidigare forskning tre olika strategier i marknadsföringen av kommuner i Sverige. Den första strategin är att marknadsföra kommunen och platsen som en idyll där de är dess natur och skönhet blir kommunens ”varumärke”. Den andra strategin är att kommuner skapar en ”känsla av stad” genom att bygga om och skapa en uppdaterad stadslig estetik. Den strategi som är den tredje kan ses som en motreaktion mot urbanisering där de är kommunens inneboende egenskaper med närhet och småskalighet som blir det som marknadsförs (Andersson, Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making, 2010, s. 211) (Ek, 2003, ss. 29-30).

Tekniska och sociala förändringar har skapat behov av ett nytt synsätt på relationen mellan plats och kommunikation. Digital information och kommunikations tekniker suddar ut gränserna mellan hur platser upplevs och förstås, den digitala utvecklingen har också suddat ut gränserna i hur vi konstruera platser. Tidigare teorier som förklarar kommunikation förutsätter klara gränser mellan de som producerar media och publiken och mellan text och kontext. Här kan vi till exempel se överföringsmodellen, som bygger på modellen sändare – mottagare. Men den postindustriella utvecklingen gör att plats(engelskans space) inte kan förstås som enbart kontext eller kommunikation. (Jansson, 2007, ss. 188-189).

För att förstå hur platser och hur utveckling i form av termer som image och *place branding* konstrueras i medierna kan vi använda Henri Lefebvres tredelade modell över rumslig

produktion<sup>5</sup>, vilket inkluderar det upplevda, det tänkta och det levda utrymmet. Dessa tre enheter kan inte separeras då de definierar spelet mellan produktionen av vår uppfattning av en särskild plats eller rum. Därav blir de som är intressant att studera i media och landsbygdsfrågor hur landsbygden representeras eller ramas in i medierna. Med representation är det föreställningen av landsbygden versus det urbana som är av vikt att studera, detta då denna föreställning är en viktig del av landsbygds politik och produktionen och reproduktionen av "landet" där de tillsammans skapar föreställningar av rumslig representation.

Tidigare inom den sociala och kulturella teoribildningen har staden legat i fokus, något som även gällt det relaterade fältet som hanterar den kreativitet, den kreativa industrin och massmedier (Andersson & Jansson, *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain*, 2010, s. 121). Vi kan se det som att medierade urbana händelser produceras av urbana människor i en urban miljö för urbana människor. Detta skapar ett medierat urbant center där de enda undantagen blir de lokala tidningarna och till vis del andra lokala medier. På så vis skapas bilden av det urbana samhället eller platsen ur det dominanta urbana perspektivet vilket skapar en mytologisering av landsbygden (Andersson & Jansson, *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain*, 2010, s. 124).

Om vi går tillbaka till Lefebvres idéer om produktionen av platser skulle man kunna tro att place branding enbart sysslade med representationen, så är dock inte. Vi kan se det som att det lokala samhället är omtvistat med ett flertal aktörer som drar åt olika riktningar. Därför skapas inte en plats image av enbart en aktör, flera skapar bilden av ett samhälle, staden eller byn. Den geografiska platsen rymmer ett antal sociala utrymmen vilka har olika sätt att se på samma område. Dess aktörer kan vara journalister, politiker eller de som bor på orten. Bilden av en plats är därför inte något statiskt utan omskapas ständigt. Platsens image blir därav något som är under ständig påverkan med ett flertal påverkansfaktorer. En stad eller kommun blir därför något vi kan se som något med ett flertal lager (Andersson, *Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making*, 2010, ss. 200,210). Konsekvensen av place branding blir på grund av detta inte alltid den tänkta. Istället för att stärka en plats specifika egenskaper blir den så att säga platslös. En produkt skapad av ett potpurri av klichéer och föreställningar där myten tillskrivs störst vikt och platsens "egentliga" egenskaper bortses. Vi kan se det som att en hyperverklighet skapas (Ek, 2003, s. 30).

Tidigare forskning om hur landsbygd ramas in och ramas om i medierna visar på en konflikt som uppstår i de lokala medierna där de både vill visa upp den idylliska landsbygden men också hålla fast vid traditionella värderingar om vad den lokala orten "är". Denna konflikt tycks uppstå då lokala tidningar måste förhålla sig till en komplicerat nät av olika opinioner om det lokala samhället. Lokala medier hänfaller lätt till att representera den lokala platsen i ett tilltal av att vilja befrämja en positiv bild av orten. En svårighet tycks finnas i att gå från att porträttera den lokala orten som den en gång var, bruksort, gruvort eller ett landskap byggt på jordbruk till en ny image uppbyggd av helt andra värden. Här pekar forskningen på att bilden där landsbygd fått stå för idyll ibland omskapas till en landsbygd i kris när landsbygdens

---

<sup>5</sup> Från det Engelska *spatial production*

invånare själva driver fram en annan ny ram. En utveckling som medierna alltmer plockar upp och spinner vidare på. Anledning till det tycks ligga i att en landsbygd i kris skapar en känsla av en nyhet som är brådskande och av vikt. Media blir en viktig faktor här där den tycks mobilisera invånarna på landet i protester och emotionell respons (Woods, 2010, ss. 216 - 218, 223).

## METODSTRATEGI

Min utgångspunkt i studien har varit Formens hus, det vill säga hur Formens hus omförhandlats i de lokala medierna. Här kan vi se att Formens hus är ett fall av ett större fenomen: hur medier skapar ramar och hur dessa ramar omförhandlas och byts ut. Fördelen med en fallstudie är att ett sådant tillvägagångssätt tillåter att ett intensivt studium av en viss miljö och en viss situation i fråga. I detta fall har det begränsats till Formens hus i Hällefors och situationen med den lokala mediebevakningen av projektet. Formens hus är här ett kritiskt fall, ett fall som har valts ut i antagandet om att Formens hus kan generera en god kunskap om hur medierna omförhandlar vad vi tror är givna ramar. Ett förfarande som kan beskrivas som en deduktiv metodstrategi. Genom det teoretiska ramverket prövas teorin mot empirin (Bryman, 2002, ss. 24,67).

I genomförandet av en fallstudie är det ofta bra att använda en kombinerad forskningsdesign av både kvantitativa och kvalitativa metoder (Bryman, 2002, s. 65). Något som även gjorts i detta fall då studiens design har gjort efter principen med triangulering. Det vill säga att först har en kvantitativ studie genomförts för att undersöka den omförhandling av det medierade ramverket som skett av Formens hus för att sedan genomföra en kvalitativ studie för att förhoppningsvis kunna befästa resultaten och fördjupa dessa. Logiken med triangulering är att öka tilltron till de resultat studien genom att mäta begreppet på mer än ett sätt (Bryman, 2002, s. 411). I den här studien har två huvudsakliga metoder använts:

- Först en kvantitativ del som har implementerats för att pröva antagandet av att en omförhandling av det medierade ramverket av Formens hus har skett och hur brottet i ramverket uttrycker sig. Den kvantitativa delen består av en mindre kvantitativ innehållsanalys.
- Därefter har studien gått vidare in i en andra fas där en kritisk diskursanalys genomförts där vikten lagds på ord och bilder istället för kvantifiering och insamling. Detta för att kunna befästa tidigare resultat om att ett brott i ramverket förekommit och för att skapa en fördjupad kunskap om själva brottet av den mediala bilden av Formens hus (Bryman, 2002, ss. 34-35).

Resultatet från den kombinerade forskningsstrategin kan förhoppnings på så sätt stärka och bekräfta varandra ömsesidigt och generera sådan kunskap vilken gör att syfte och frågeställningar kan besvaras.

### FÖRSTA DELEN - EN KVANTITATIV INNEHÅLLSANALYS

Första steget i metodstrategin är som ovan nämnt en kvantitativ innehållsanalys. Innehållsanalysen har här gått ut på att på ett objektivt sätt systematiskt och kvantitativt beskriva innehållet i artiklar som utgör grunden för studien. Det objektiva angreppssätt i den här studien inbegriper att olika kategorier (variabler och variabelvärden) som materialet indelas i tydligt redovisas så att de kan replikeras<sup>6</sup>. Att den här studiens insamling har skett på ett systematiskt sätt innebär att de regler som är uppsatta för kategoriseringen har följts konsekvent genom hela insamlingsförfarandet (Bryman, 2002, s. 191).

---

<sup>6</sup> Se bilaga 1

Fördelen med en kvantitativ innehållsanalys har i den här studien varit att lätt kunna pröva antagandet om att det skett ett brott i mediernas ”ram” av Formens hus. Metoden som sådan är mycket användbar när en studie söker svar på förekomsten av olika typer av innehållskategorier i ett material. På så vis har innehållsanalysen på ett bra sätt kunnat undersöka hur frekvent och hur stort utrymmer olika kategorier får i det undersökta materialet. I denna studie kan en innehållsanalys därigenom generera kunskap om närvaron av olika sammanhang som Formens hus befinner sig i de lokala medierna. Valet av metod har gjorts på basen av att svara på om och när ramen av Formens hus har blivit omförhandlad i de lokala medierna. Förenklat kan vi säga att det som undersöks är hur mycket och hur ofta olika ramar av Formens hus har gestaltats i lokal media. Metodvalet gör det också möjligt att analysera betydligt större data mängd än i den kvalitativa textanalysen. Därav kan studien genom triangulering både undersöka bredd i och med innehållsanalysen för att senare i en kritisk diskursanalys undersöka djup (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängnerud, 2007, ss. 224-225).

### *URVAL*

Syftet med studien är att studera hur bilden av Formens hus har blivit omförhandlad i de lokala medierna. Här har valet av medier gjorts med principen av att välja de mest gynnsamma fall av det fenomen som studien ska studera. Mest gynnsamt i detta fall är de lokala medier som bevakat Formens hus mest. Vilket här är de två lokala tidningarna Nerikes Allehanda<sup>7</sup> och Filipstads tidning. Idén med ett gynnsamt urval är att får inte studien stöd här får den sannolikt inte stöd någon annanstans heller (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängnerud, 2007, s. 183). Detta är även principen för valet av undersökt tidsperiod, det vill säga att den tidsperiod som är undersökt i tidningarna är den period då projektet Formens hus verkade och var aktiv, från byggnation år 2004 till att projektet splittrades år 2011. För enkelheten har perioderna räknats i hela år, det vill säga att de börjat från första dagen år 2004 till sista dagen år 2011.

Valet av artiklar har utgått från principen att inkludera samtliga relevanta analysenheter, en total undersökning (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängnerud, 2007, s. 195). För att värdera vad som ska ses som relevanta artiklar måste artiklarna uppfylla kriteriet att de ska handla på något sätt om Formens hus, det vill säga att artikeln ska nämna namnet Formens hus och vara publicerad under perioden år 2004 till år 2011 i de två undersökta tidningarna. Det som har varit av intresse är att se den övergripande ramen i medierna i det lokala sammanhanget vilket har gjort att alla typer av artiklar inkluderats, både redaktionellt och insänt material.

### *GENOMFÖRANDE*

Första steg i undersökningen har varit att skapa de variabler som ska undersöka främst de två första av mina frågeställningar, med hjälp av dessa variabler kan artiklarnas egenskaper ringas in. Här har fem olika variabler skapats i en kodbok, i kodboken är både variabler, variabelvärden och tolkningsregler beskrivna. Tolkningsreglerna är skapade för att visa hur variabelvärdena ska definieras och hanteras. Fyra variabler som kan beskrivas som

---

<sup>7</sup> Hädanefter NA

*formvariabler*, de vill säga att de är främst konstruerade efter att beskriva artiklarnas yttre egenskaper (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängerd, 2007, ss. 230,234). Det som har varit av intresse här är datum för publicering, namn av tidning, artikelns rubrik och vilken typ av artikel det är<sup>8</sup>. Med typ menar jag här om den ligger i tidningen som nyhetsartikel i den del av tidningen som riktar sig till hela upptagningsområdet, lokalartikel där de är en artikel som riktar sig en lokal nyhet, krönika osv. Det är alltså hur tidningen valt att rubricera artikeln, det vill säga om den ligger i den allmänna nyhetssektionen, på kulturdelen, i den sektion som riktar sig som lokalartikel eller kallas för krönika.

Den femte variabeln som konstruerats är vad vi kan kalla en *innehållsvariabel*, vilket betyder att den är skapat för att klassificera artiklarnas inre egenskaper (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängerd, 2007, s. 230). Det som avses att undersöka här är vilket ram eller vi kan även kalla vilket ämne Formens hus behandlas inom. Denna variabel har fem variabelvärden som är konstruerade utefter studiens teoriram och vad som framkommit i en första översiktlig genomläsning av materialet. Första variabelvärdet här är Kris, det vill säga att artikeln behandlar Formens hus i ett sakområde av ekonomiska svårigheter, konflikter, negativ kritik, avhopp från styrelse/stiftelse och att det använts som ett exempel för något ”dåligt”. Nästa variabelvärde är Byggnad, att artikeln behandlar Formens hus främst som en byggnad eller lokal.

Tredje variabeln är här Kultur, vilket menas att undersöka om Formens hus behandlas ur ett kulturellt/konst sammanhang. Fjärde variabeln är Utveckling, det vill säga att Formens hus behandlas ur ett utvecklingsperspektiv. Med det menas att Formens hus beskrivs som ett utvecklingsprojekt, som en del av ett utvecklingsprojekt, att Formens hus är en plats för utveckling, för utvecklingsprojekt eller att lär ut om utveckling<sup>9</sup>.

Andra steget i processen har varit att inhämta analysenheterna som sedan har kodats. För att hitta de analysenheter som varit av intresse har studien sökt i Retrievers nyhetsarkiv. Den undersökta tidsperioden har varit från år 2004 till år 2011. Sökningen har gjorts utifrån namnet Formens hus, på så vis har alla artiklar som på något sätt tar upp Formens hus kommit med. Sökningens träffar som presenterades i fulltext med vidhängande information som publiceringsdatum, avdelning, sida, artikelstorlek, skribentens namn och kopia av tidningssida användes sedan för att sortera bort de artiklar som inte var av intresse. Artiklar som sorterades bort var de som inte publicerats i NA eller Filipstads tidning. Artiklar som inte handlade om Formens hus och notiser för artiklar längre in i tidningen. Det totala antalet artiklar blev efter bortsorteringen 332 artiklar fördelade på de två olika tidningarna.

Artiklarna kodades sedan utefter kodboken i dataprogrammet SPSS. Själva kodningsprincipen av materialet är gjort efter huvudandelsprincipen, här menas att vid de tillfällen som en artikel både behandlar Formens hus ur t.ex. både ett kris och kultur sammanhang kodas artikeln efter det sammanhang som kan sägas vara huvuddelen av artikeln (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson,

---

<sup>8</sup> Se bilaga 1, kodbok.

<sup>9</sup> Se bilaga 1, kodbok



& Wängnerud, 2007, s. 234). Den insamlade datan har sedan bearbetats i SPSS för att analyseras. (Bryman, 2002, ss. 232-231).

## DISKURSANALYS

För att förstå hur de lokala medierna omförhandlat och har byt ram av Formens hus måste vi se artiklar som något mer än enbart text. Vi behöver här förstå hur vi via språkliga uttryck tillskriver saker och ting mening och betydelser. Betydelser som kommer att ligga tillgrund för hur det sociala livet organiseras, hur vi konsumerar, producerar och skapar mening i våra liv. Genom att studera artiklarna om Formens hus kan vi studera hur ting och fenomen begreppsliggjorts och framstått som meningsfulla eller som misslyckanden (Torell, 2007, s. 151). Grunden i diskursanalysen är hur vi väljer att betrakta texter. Text är inget som bara ska betraktas som ord i en bok eller en vacker bild i ett magasin, utan vi kan se text som vad Norman Fairclough beskriver som sociala händelser. En artikel med rubrik, bilder och text bildar tillsammans en social händelse. Ett sätt för människor att kommunicera och interagera. Här menar han att vad som påverkar text är främst två olika krafter, dels sociala strukturer och praktiker och dels sociala agenter. För texter är inget som uppstår ur intet utan är ett resultat av olika faktorer, faktorer som gör att texten får de yttre och inre egenskaper som de har (Fairclough, 2003, ss. 21-22). Här blir det viktigt att inte bara analysera Artiklarnas texter(lingvistik), utan det är av vikt att se hela artikeln, det vill säga hur text, bild och rubrik bildar ramar tillsammans.

Vad de sociala agenterna påverkar med texten är dess textur, det vill säga att de sätter upp relationen mellan textens olika element. Som exempel kan vi ta en nyhetsartikel i en lokal tidning, genren i sig kommer påverka hur artikeln kommer att se ut i slutändan men även journalisten(den sociala agenten) påverka hur slutresultatet blir. Relationen mellan sociala strukturer och texten är inte lika enkel. Språk är ett exempel på vad vi kan betrakta som en social struktur, språket definierar en särskild potential, ett antal möjligheter och är även uteslutande. Men en artikel kan inte enbart ses som en produkt av språket vi behöver också se till de medierade elementen, nätverket av sociala praktiker. Detta nätverk av sociala praktiker är vad vi kan förstå som en diskurs (Fairclough, 2003, ss. 22-24).

Hur ska vi förstå det här med diskurser? Om vi går tillbaka till diskursernas fader Michael Foucault menar han att diskurser uppstår genom att vi ordnar världen genom ett antal procedurer. Vi kan betrakta en tidningsartikel såsom *utsaga*, det vill säga ett analysobjekt som kan ses som ett objekt bland andra vilka människor producerar, använder, förvandlar och utbyter. Den materiella verkligheten både påverkar och selekterar vilka diskurser som uppstår, men diskurserna verkar också selekterande på vad vi betraktar som verklighet. Vi kan därför anta att artiklarna i de båda tidningarna som undersöks både beskriver och skapar den verklighet som Formens hus utgör (Wreder, 2007, s. 34). Vi kan se att diskurser figurerar i den sociala praktikens huvuddelar. Diskursens första del är att agera och interagera, det vill säga att prata, att skriva, måla eller fotografera(m.m.) Detta kan vi se som olika *genre* av agerande och interagerande. Den andra delen av diskursen är *representationen*, att representera den materiella världen, andra sociala praktiker och en självreflexiv representation av den egna praktiken. Den tredje delen är vad vi kan beskriva som ett särskilt sätt att vara, en *stil*. Som exempel här kan vi se en kulturskribent, hans sätt använda språket och att uttrycka

sig som en resurs för självidentifiering är vad vi kan förstå som en stil (Fairclough, 2003, s. 26).

Så hur ska vi utifrån detta kunna förstå de två tidningarnas artiklar om Formens hus? Jo artiklarna, texten kan vi förstå som *Handling*, *Representation* och *Identifikation*. Vi kan se att handling är vad vi kan förstå som genre, representation som givet representation och identifikation som stil. Genom att fokusera sin analys av artiklarna(texten) på samspelet mellan handling, representation och identifikation skapas en förståelse över textens sociala andemening. När vi analyserar artiklarna som en del av specifika händelser gör vi två sammankopplade saker: ser dem i termen av tre olika aspekter på mening och hur dessa aspekter är realiserade i artiklarna (hur de är skrivna, vilket tilltal m.m.); och vi gör också ett anspråk på ett samband mellan konkreta sociala händelser och mer abstrakta sociala praktiker (Fairclough, 2003, s. 28).

I analysen av artiklarna kan vi dock inte se de tre analytiska aspekterna som helt separerade från varandra, som självklara fasta enheter, utan den separationen är en konstruktion av den faktiska analysen. Vi kan här se att de analytiska aspekterna är dialektiskt relaterade till varandra eller enklare uttryckt påverkar de varandra. Även inom varje aspekt finns en dialektisk relation (Fairclough, 2003, s. 28). Vi kan här se att:

- Handling handlar ofta om relationen till andra, en handling för andra eller vi kan se det som ett utslag för makt. Här kan vi exempelvis se på vilka som får agera i artiklarna, det vill säga vem som uttalar(agera/handla) sig blir inte bara att uttala sig för sig själv utan uttalar sig även för andra.
- Representation relaterar till kunskap, eller som vi också kan säga en kontroll över kunskap. Frågor vi här kan ställa oss är vem eller vilka har kontroll över representationen av den materiella världen, vem/vilka har kontroll över kunskapen.
- Identifikation relaterar till oss själva, eller som vi kan förstå som en etik eller moral (Fairclough, 2003, s. 28).

Genom vår förståelse för de dialektiska relationerna kan analysen av artiklarna fördjupa vår förståelse av studiens syfte (Fairclough, 2003, s. 28).

Hur ska vi då analysera det jag skrev tidigare, att artiklarna oftast inte bara är en textmassa utan även innehåller bild och bildtext. Hur ska bilder analyseras och läsas? Det centrala för diskursanalysen är att få en förståelse för hur diskursen fungerar övertygande. Helt enkelt vilka strategier används för att skapa övertygande bilder och hur fungerar bilden tillsammans med texten. För att förstå det behöver vi se till den semiotiska bildanalysen, enligt den semiotiska bildanalysen har alla bilder mening (Thörn, 2007, ss. 54-55). Varje bild består av olika meningslager, några som är denotativa och andra som är konnotativa. Bildens ideologiska mening är också något som alltid är närvarande. En artikel bild är inte bara där för utsmyckning utan ingår i ett system och måste förstås utifrån relationen till sin kontext. Därav kan bilden förstås som sociala koder som vi läsare måste tolka. Bilden är även beroende av de sammanhang i vilken den blir till eller det sammanhang vi som läsare tolkar bilden: Samma

bild kan beroende på sin kontext definieras som nyhetsbild, reklambild eller semesterfoto (Thörn, 2007, s. 55).

### *URVAL*

Analysen har förutsatt en mycket detaljerad läsning, vilket gör det orimligt att likt den tidigare delen av metodstrategin gå igenom samtliga artiklar skrivna i de två olika tidningarna. Även här har urvalet begränsat sig till artiklar i de två olika lokaltidningarna NA och Filipstads tidning. Precis som tidigare är valet av medier gjorts på premissen av ett gynnsamt urval, det är här studien i sitt tidigare skede kunnat visa på att ett brott i det mediala ramverket har skett. Sannolikheten är därför stor att fenomenet även kommer att kunna påvisas i detta skede.

Dock är 332 artiklar alldeles för många analysenheter att undersöka i ett djupare studium vilket föranlett till ett mer begränsat urval av artiklar. Då studiens fokus ligger på själva brottet mellan de olika rammarna är det även diskursanalysens fokus och därav urvalets fokuspunkt. Detta har föranlett till ett urval av artiklar som ligger så nära brottet som möjligt. Då brottet skett under en begränsad tidsperiod mellan år 2009 och år 2010 är det även här insamlingen av artiklar gjorts. 11 artiklar har valts ut innan brottet skett och 11 artiklar har valt ut efter det att brottet skett. De 22 artiklarna har samlats in utifrån den kvantitativa analysens data. Det avgörande för urvalet har varit datum, det vill säga hur nära de ligger själva brottet som påfunnits i den kvantitativa analysen, andra variabler såsom ämne eller tidning har inte påverkat urvalet. Artiklarna har på så sätt valt ut efter hur nära det är det brott i ramen som har kunnat skönjas efter den kvantitativa analysen. Här skulle vi kunna tänka oss ett annat förfarande med val av artiklar utifrån både datum och ämne för att spetsa till urvalet och analysen. Men eftersom metodstrategin delvis bygger på att replikera resultaten finns det en nödvändighet att även få med artiklar som i den kvantitativa analysen inte stöder teorin om en förändring i mediernas inramning av Formens hus. Det vill säga artiklar som ämnesmässigt hamnat ”på fel sida” brottet.

### *GENOMFÖRANDE*

Första delen av diskursanalysen har varit att tematisera eller att koda materialet. Det vill säga att genom att utgå från den enkla frågan, vad handlar det här om?, börja bearbeta materialet genom att sortera urvalet av artiklar utifrån analysmodellen. Analysmodellen<sup>10</sup> har konstruerats i fem steg och går i korthet ut på att utifrån det teoretiska ramverket dekonstruera och konstruera artiklarna (Wreder, 2007, s. 36).

---

<sup>10</sup> Se temaruta 1.

## 1. Analysmodell

Utifrån det teoretiska ramverket har en enkel analysmodell konstruerats. Analysmodellen är i fem steg:

1. Vad säger texterna, rubrikerna och bilderna (om så finns), vad föreställer bilderna?
2. Vilket tilltal finns i texterna, rubrikerna respektive bilderna och vad kommunicerar de tillsammans?
3. Vilken bild ges av Formens hus, på vilket sätt framställs projektet? Sker det en förändring i bilden när ramverket byts ut?
4. Vad sägs direkt/indirekt om vad som är Formens hus syfte? Förändras synen på vilket syfte projektet har i och med att ramen byts ut?
5. Hur representeras Formens hus och förändras den representationen i och att en omramning sker i den lokala medierna av projektet?

Som inspiration för min analys har jag använt Catharina Thören studie om hur hemlösa kvinnor beskrivs i stadsmissionens reklam. Inledningsvis har alla artiklarna genomgått där alla frågorna en efter en gått igenom för att identifiera och lista utifrån min analysmodell. Andra steget har varit att gruppera mitt material kring ett antal frekvent förekommande teman som i sin tur ordnats kring ett antal frågeställningar. Tredje steget har varit att utifrån mina teman identifierats och karaktäriserats vad som kan anses centralt för mina frågeställningar och min teoretiska ansats. Sista och fjärde steget har varit att gå igenom artiklarna en ytterligare gång för att med hjälp av de teman jag identifierat klassificera artiklarna och jämföra artiklarna före och innan brottet (Wreder, 2007, ss. 36-37) (Thörn, 2007, ss. 61-67).

### VALIDITET OCH RELIABILITET

Hur pass väl står sig då en fallstudie såsom den här när det gäller de tre kriterierna för forskningsdesign; reliabilitet, replikerbarhet och validitet. Formens hus utgör bara ett enda fall och hur ska det ses vara representativt, hur kan de resultat som framkommer genom att studera Formens hus kunna tillämpas mer generellt? Svaret på dessa frågor är att det inte går. Det är viktigt att vi inte med hjälp av resultaten från denna studie bygger luftslott om att Formens hus är ett typfall vilka vi kan utnyttja för att representera en helhet. Att studera Formens hus kommer inte ge svar på hur alla kultur/utvecklingsprojekt ramar in och ramar om i de lokala medierna och de kommer inte heller ge nycklarna till universella lagar om hur en omramningsprocess går till i medierna (Bryman, 2002, s. 67).

Den externa validiteten här blir att Formens hus är ett kritiskt vilket kan ge oss, forskare och världen utanför den akademiska bubblan, en bättre förståelse för de betingelser som utgör en omramningsprocess. Fallet ger oss också möjligheter till en insyn i hur kultur såsom utvecklingsprojekt hanteras i de lokala medierna, en så att säga bieffekt av studiens syfte (Bryman, 2002, ss. 67-68). För att göra det enklare då studiens design både innehåller

kvantitativa och kvalitativa moment kommer resonemanget delas upp utifrån studiens två metoder.

### *KVANTITATIV VALIDITET OCH RELIABILITET*

Om vi ser till den interna validiteten och reliabiliteten när det gäller den kvantitativa innehållsanalysen. Här får vi se på begreppen lite annorlunda än ovan, i Esaiasson m.fl. bok *Metodpraktikan* kan vi förstå att god begreppsvaliditet + reliabilitet ger en god resultatvaliditet. Med god begreppsvaliditet menas här operationaliseringen av variablerna, hur väl de teoretiska begreppen stämmer överens med de valda empiriska indikatorerna. Är detta bristande blir hela mätinstrumentet bristande och studien mäter inte vad den har som syfte att mäta vilket ger upphov till systematiska fel (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängerd, 2007, ss. 63-64). Det studien har haft som syfte här är att se om mediernas ram har förändrats under den tid de bevakat Formens hus. Här är alltså operationaliseringen av ram variabeln *ämne*<sup>11</sup> vilket blir en innehållsvariabel. Problemet som här uppstår är att innehållsvariabler alltid är tolkningsbara vilket gör att tolkningen av variabeln är beroende av variabel beskrivningen, vad som här avses med ämne. Ämne är här vilket ämne, eller sammanhang som Formens hus figurerar i. Detta ska inte ses som att det är samma sak som vilket ämne artikeln handlar om, problemet med Formens hus är här att projektet ofta bara figurerar i artikeln i endast en mening eller ett stycke medan hela artikeln kan ses handla om något helt annat. Därav om vi vill se vilken ram Formens hus figurerar i behöver vi se i vilket sammanhang själva projektet finns med i artikeln inte artikeln i sig. Problemet med variabeln *ämne* är också att det är en operationalisering av begreppet ram vilket i sig ligger på en relativt hög abstraktionsnivå, begreppet i sig är inget som i sig lätt kan operationaliseras. Andra tänkbara operationaliseringar skulle kunna vara hur Formens hus representeras i artiklarna, att se hur tidningarna väljer att kategorisera artikeln (kultur, lokal eller nyhet) eller att försöka konstruera ett helt frågespektra som tillsammans ska mäta vilken ram ska Formens hus sättas i. Men jag vill hävda att den operationalisering som är gjord är den bästa, dels för att den är konstruerad utefter den faktiska empirin och teorin, det vill säga att variabel och variabel värden konstruerats efter teorigenomläsning och genomgång av det faktiska empiriska materialet. Dels har operationalisering testats genom trianguleringen.

För att se om den kvantitativa delen kan uppnå hög reliabilitet, det vill säga att det inte finns slumpmässiga och osystematiska fel, har ett mindre reliabilitetstest genomförts. På så vis har undersökningens kvalitet och noggrannhet testas. Ett interkodarreliabilitetstest har genomförts genom att en mindre del av materialet har omkodats. Variabel för variabel har sedan gått igenom av hur väl reliabilitetstestet överensstämmer med den ursprungliga kodningen, den differens som här har uppstått har blivit omräknat i procent. I den kvantitativa innehållsanalysen kan vi se en överensstämmelse på 90 %, vilket bör ses som en godtagbar nivå och ett tecken för hög reliabilitet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wängerd, 2007, s. 235).

Hur ska vi då utifrån detta på resultatvaliditeten? Utifrån ovanstående kan vi sluta oss att den håller en god nivå, men att det ändå finns några frågetecken i operationaliseringen. Dessa

---

<sup>11</sup> Se bilaga 1, kodbok.

frågetecken ska emellertid inte ses som allför stora brister då de mer kan ses som samhällvetenskapen ok att bära då direktoperationalisering oftast här är få förunnat. Vi kan alltså förstå det som att den operationalisering som är gjord för denna situation är den bästa även om den kan ha gjorts på andra sätt. Men trots dessa smärre brister kan vi sluta oss till att begreppsvaliditeten och reliabiliteten för innehållsanalysen håller god kvalitet vilket i sin tur inbegriper en god resultatvaliditet.

### *KVALITATIV VALIDITET*

När de gäller den kvalitativa sista fasen i undersökningen, diskursanalysen, är det inte heller här självklart att validitet och reliabilitet är något som ska ses som relevant. Anledningen till detta att validitet ofta tillskrivs likhetstecken med mätning, och mätning är inte det som är den kvalitativa studiens syfte. Här får vi anpassa validitets- och reliabilitetsbegreppen till den kvalitativa forskningen. Några som har gjort det är Guba och Lincolns, deras resonemang går ut på att byta ut begreppen validitet och reliabilitet mot kriterierna *trovärdighet* och *äkthet*. Kriterierna blir här mycket användbara och är det här metodmomentets utgångspunkt gällande dess kvalitet (Bryman, 2002, ss. 257-258).

För att studiens kvalitativa del ska ses som trovärdig behöver den uppfylla *tillförlitlighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och en möjlighet att *styrka och konfirmera*. Att studien ska ses som tillförlitlig i resultaten betyder att forskningen utförts efter de regler som finns om den använda metoden och att resultaten kan bekräftas. Genom att studien noga konstruerats efter ett vedertaget sätt att använda diskursanalyser<sup>12</sup> och att resultaten replikerats genom triangulering kan vi tillstyrka att studien kan ses som tillförlitlig. Överförbarhet har här kunnat skapas genom en "tät" beskrivning och fyllig redogörelse av resultaten vilket förhoppningsvis kan tillföra en databas som andra forskare sedan i sin tur kan bedöma hur väl de kan överföras till andra miljöer. Pålitlighet till studiens resultat har kunnat skapas genom att hela forskningsprocessen finns beskriven, från forskningsproblem, val av fall, urval av artiklar och beslut av analysmetod m.m. På så vis kan läsaren själv bilda sig en uppfattning i studiens pålitlighet. Då samhällsforskningen inte kan ses som helt "objektiv" betyder det att studien inte kan styrkas eller konfirmeras med att jag i rollen som forskare kan hävda min fullständiga neutralitet till forskningsmiljön eller forskningsproblematiken. Men jag kan hävda att jag trots min subjektivitet handlat i "god tro", det vill säga att studien utförts på ett sådant sätt att jag inte medvetet gått in med personliga värderingar eller teoretiska perspektiv för att påverka resultaten (Bryman, 2002, ss. 258-261).

Att studien uppfyller äkthetskriteriet menas här mer generella frågor om konsekvenser av den forskning som bedrivits och de resultat som ställs fram. Dock är frågan här vilken faktisk betydelse kriteriet har på den faktiska studien och dess resultat och är i sig mycket ifrågasatt inom den samhällvetenskapliga forskningen. Vissa menar här att tillämpningen av detta kriterium styr forskningen mot att producera praktiska resultat och lösningar på specifika problem något som den här studien inte är skapad för. Här ser jag ändå att kriteriet ger en

---

<sup>12</sup> Diskursanalysen utgår från Fairclough metodteorier, för vidare läsning se Norman Fairclough bok **Analyzing discourse** : textual analysis for social research.

möjlighet för oss att reflektera över studiens resultat och tänkta konsekvenser som den kan medföra. Ger studien en *rättvis bild* av det studerade fenomenet? Kan forskning vara rättvis, presentera allas åsikt eller perspektiv? Då jag som forskare hävdar min subjektiva hållning anser jag att studien i sig inte kan vara helt rättvis där alla perspektiv presenteras men genom att min forskningsansats, mitt intresse för området och studiens metodik presenteras kan läsaren göra en självständig bedömning av studiens resultat. *Ontologisk autenticitet*, det vill säga kommer studiens resultat vara till hjälp för personer som omfattas av den, detta är något som studien kan resultera i då den belyser ett faktiskt fall. Ur både en journalistisk synvinkel och för olika aktörer kring Formens hus kan denna forskning hjälpa till att ge en liten insikt i hur fenomenet representerats i media och medias mekanismer. Något som också medför att undersökningen kan bidra till att de olika aktörerna kan få en bättre bild av varandras handlande och upplevelser, att på så vis gör att studien då uppfyller *pedagogisk autenticitet*. Att de två sista punkterna i äkthetskriteriet *katalytisk autenticitet* och *taktisk autenticitet* är uppfyllda är något som bara kan spekuleras i, det vill säga att studien medför att de olika aktörerna kan förändra sin situation och ge dem bättre möjlighet att vidta åtgärder som kan behövas. Men kunskapens makt är stor och då studien medför kunskap kring fenomenet om hur Formens hus omramats kan de tänkas att de olika aktörerna med förbättrad kunskap kan förändra sin situation, dock blir ett sådant antagande alltför hypotetiskt. Vad studien får för betydelse är en sak för eftervärlden (Bryman, 2002, s. 261).

### ETISKA ÖVERVÄGANDEN

Då studien enbart rör tryckmaterial av genren artiklar har de etiska övervägandena inte varit så svåra. De etiska principer som här har varit under övervägande är hur de individer som indirekt genom artiklarna kommit att studeras bör behandlas och om läsningen av texterna i sig gjort att jag som forskare borde engagerat mig tillsammans med de personer som indirekt berörs. I andra typer av forskning såsom etnologiska studier och olika former av intervjuer är etiska överväganden självklarheter men bara för att den här studien inriktar sig på text och bilder betyder det inte att studien enbart rör text. I artiklarna figurerar ett antal personer som indirekt därav studeras och artiklarna är också författade av journalister som därigenom också berörs. Här finns etiska överväganden att göra; kommer någon av de personer som berör skadas av min forskning, förekommer det någon brist på samtycke, inkräktar studien på personernas privatliv och är mina förespeglningar ”sanna” (Bryman, 2002, s. 443)? Då personerna enbart indirekt berörs har deras indirekta deltagande ej heller tillfrågats, detta då det främst rör sig om offentliga personer och personer som samtyckt till att vara med i artiklarna. Personerna i sig har inte heller varit av intresse för studien och därav anonymiserats till deras position<sup>13</sup>. Då Hällefors är en liten byggd kan läsaren antagligen ändå gissa sig till vilken personen det är men då det främst är offentliga personer kan det inte ses som att det utgör någon skada för personerna ifråga. Vi kan inte heller se att studien på något sätt skulle inkräkta på personernas privatliv då det främst rör sig om personer i artiklarna som finns där i sin yrkesroll. Vad anbelangar mina förespeglningar så har jag inte varit i kontakt med några av personerna då studien främst rör artiklar och därigenom inte kommit med några förespeglningar.

---

<sup>13</sup> Med position menas yrkes eller politisk roll, ex. kommunalråd, tjänsteman, elev osv.

## FORMENS HUS – EN OMRAMNING I DE LOKALA MEDIERNA

Har det då skett en omramning av projektet i de lokala medierna eller har det första intrycket av att bilden av Formens hus ändrats varit falsk. Om vi ser närmre på resultaten av den kvantitativa delen av studien tycks ett tydligt brott i ramverket faktiskt ha skett där det första intrycket är att en ram helt byts ut mot en ny ram i de lokala medierna. Denna bild fördjupas dock av resultaten från innehållsanalysen och diskursanalysen där vi också kan se en konkurrenssituation mellan de olika ramarna där en maktförskjutning tycks ha skett i och med brottet i ramen av Formens hus. Resultaten visar här därav att de maktinstitutioner som kan vara med och påverka ramen av Formens hus har ändrats där lokalbefolkningen i Hällefors tycks fått större påverkansutrymme av ramen i medierna.

### DEN LOKALA MEDIEBEVAKNINGEN AV FORMENS HUS

Ser vi till en första skiss över hur den lokala mediala bevakningen varit av projektet kan vi se att totalt har de två lokaltidningarna som undersökt skrivit 332 artiklar vilka kan ses att på något sätt handla om Formens hus. Nerikes Allehanda kan se som den tidning som skrivit mest om projektet där hela 274 artiklar om Formens hus har publiceras under den tid projektet varit verksamt. Filipstads tidning har enbart skrivit 58 artiklar under samma period, se tabell 1. Den totala bilden visar där igenom på att projektet frekvent förekommit i de lokala medierna.

**Tabell 1.** Fördelning mellan tidningarna

	<i>N</i>	Procent
Nerikes Allehanda	274	83
Filipstads tidning	58	17
<b>Total</b>	<b>332</b>	<b>100</b>

Kommentarer: Källa: Nerikes Allehanda och Filipstads tidning, Analysmetod: frekvensanalys, procent avrundat i heltal.

Främst kan vi se att Formens hus har bedömts som av intresse ur ett lokalt perspektiv då knappa hälften av artikel mängden, 46 %, är just lokalartiklar. Det vill säga artiklar som finns med under tidningens lokal del. Av artikel mängden och karaktären på artiklarna kan vi därför sluta oss till att Formens hus bedömts som av stort lokalt intresse men inte tillräckligt intressant för att hamna på de mer generella nyhetssidorna i tidningarna.

En annan sak som är intressant att se här är att bara 2 % av artiklarna om Formens hus är kulturartiklar, detta trots att Formens hus kan ses som en satsning på kultur med workshops, museum och annan kulturell verksamhet knuten till design, se tabell 2. Sätter vi det i relation till att 16 % av artiklarna kan ses handla om Formens hus ur just ett kulturellt perspektiv blir mediebilderna av projektet komplex, se tabell 3. Här finns alltså en skillnad på hela 14 procentenheter som endast kan förklaras i termer av att den lokala ramen av Formens hus är mer dominerande än den kulturella, det vill säga att trots att Formens hus artiklarna ses handla om kultur sätts den mediala ramen främst ur ett lokalt perspektiv. Vi kan se att dessa resultat här stöds av Andersson och Janssons resonemang i deras artikel *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain* där de just påvisar att lokala händelser ses ur ett urbant perspektiv (Andersson & Jansson, *Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain*, 2010, ss. 122 - 124). Formens hus som ligger i Hällefors i utkanten av båda



tidningars upptagningsområde blir därav inget som är av intresse ur en mer allmängiltig kulturell ram som rör hela tidningens upptagningsområde utan reduceras till något främst av intresse i en mer lokal ram.

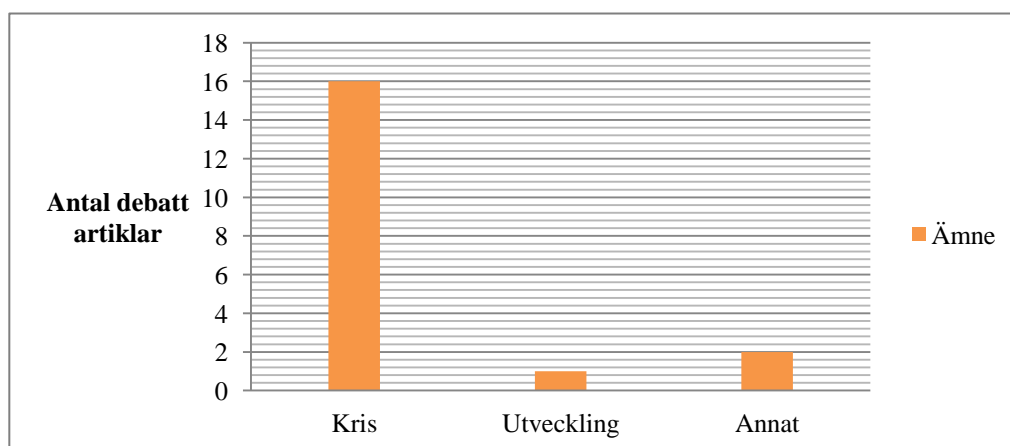
**Tabell 2.** Typ av artikel

	<i>n</i>	Procent
Nyhetsartikel	84	25
Lokalartikel	154	46
Notis	60	18
Debatt/insändare	19	6
Kulturartikel	7	2
Krönika	5	2
Familj	2	1
Bostad	1	0
<b>Total</b>	<b>332</b>	<b>100</b>

Kommentarer: Källa: Nerikes Allehanda och Filipstads tidning, Analysmetod: frekvensanalys, procent avrundat i heltal.

Av tabell 2 kan vi också utläsa att invånarna själva i Hällefors driver på ramen om Formens hus där ca 6 % av artikel mängden i tidningarna är insändare och debattinlägg. Ser vi på diagram 1 kan vi se att de flesta av debattinläggen, 16 av 19 totalt, behandlar Formens hus ur ett krisperspektiv. Publiceringen av Formens hus kan därav ses följa Woods resonemang i artikeln *Reporting an Unsettled Countryside: The News Media and Rural Protests in Britain* att när invånarna i samhället driver på ramen av den egna landsbygden och frågor som rör det lokal samhället blir det i termer av kris. Han pekar också på faktorn att invånarna själva inte är ensamt drivande här utan att även media har en stor roll där de tycks mobilisera invånarna på landet i protester och emotionell respons (Woods, 2010, ss. 216 - 218, 223).

**Diagram 1.** Debattartiklar i relation till ämne



Kommentarer: Källa: Nerikes Allehanda och Filipstads tidning, Analysmetod: korstabell; antal debattartiklar relation mot vilket ämne för artikeln, *n* = 19.

Något som tycks stämma om vi ser vi till tabell 3 där det starkaste ämnet som Formens hus sätts i relation till är just kris. Av alla 332 artiklar handlar 39 % av om Formens hus i relation

till kris. Kris kan därav ses som den starkaste ramen medan utveckling kommer först på andra plats med 28 %.

**Tabell 3.** Artikelns ämne

	<i>n</i>	Procent
Kris	131	39
Utveckling	93	28
Kultur	54	16
Byggnaden	28	9
Annat	26	8
<b>Total</b>	<b>332</b>	<b>100</b>

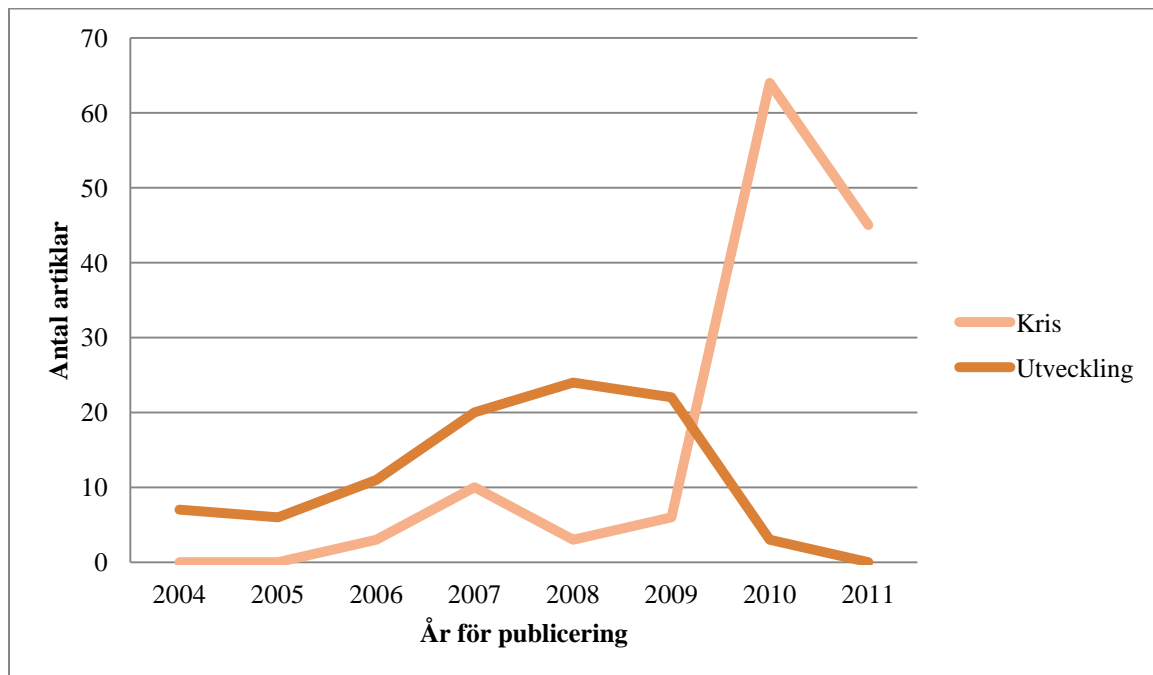
Kommentarer: Källa: Nerikes Allehanda och Filipstads tidning, Analysmetod: frekvensanalys, procent avrundat i heltal.

Både ramen som sätts av den professionella journalisten och ramen som sätts av invånaren som skriver in behandlar Formens hus i främst termer av kris. En anledning till detta om vi ser till Woods resonemang är just att kris är en ram som gör att nyheter upplevs som viktiga och brådskande (Woods, 2010, s. 223). Här tycks kris ramen av Formens hus följa Scheufeles resonemang om att ramar byggs upp i en process där det insända materialet och de journalistiska artiklarna påverkar varandra till att gå mer och mer mot att sätta in projektet i en given ram, det vill säga ett kris perspektiv (Scheufele, 1999, s. 105).

## EN OMRAMNING AV FORMENS HUS

Ett tydligt brott kan skönjas i ramen av Formens hus i de båda undersökta lokala tidningarna, se diagram 2. Här kan vi se en brytningspunkt mellan två olika ramverk som tycks ske mellan år 2009 till år 2010 där ämnet utveckling tar slut i skarp kontrast till att ämnet kris får allt större utrymme i medierna. Det som skett här är ett brott i ramverket där två konkurrerande ramar har ändrat sin dominans. Något som stöder Dong och Druckman resonemang om att det är väldigt sällan bara är en ram som existerar åt gången, ramar är något som ständigt är konkurrensutsatt (Chong & Druckman, 2007, s. 100). Ser vi på diagram 2 under perioden år 2004-2009, där utveckling var den mest dominanta ramen fanns ändå krisramen närvarande. Liknande kan vi se om vi ser på perioden år 2009-2011 där krisramen är klart dominerade finns här likväl utvecklingsramen representerad även om den är mycket svag. Omdebattera ramar menar Chong och Druckman byggs oftast upp på detta sätt där inte enbart är en sida presenteras i medierna, utan där även en kontrasterande sida får ta plats. Ett sätt att legitimera mediebevakningen som mångfasetterad där flera röster får ta plats (Chong & Druckman, 2007, s. 102).

**Diagram 2. Förändring i ämne**



Kommentarer: Källa: Nerikes Allehanda och Filipstads tidning, Analysmetod: korstabell; antal artiklar i givet ämne relation mot tid för publicering,  $n = 224$ .

Vi kan med dessa resultat sluta oss till att ramverket för Formens hus inte kan ses i form ett statiskt tillstånd utan mer i form av en process vilket stöds av Scheufeles resonemang där han menar att rambyggandet är under en ständig process och där utfallet av en process skapar förutsättningarna för nästa (Scheufele, 1999, s. 114). Men då som vi redan sett att det inte bara har existerat en ram av Formens hus kan vi också förstå att det finns flera maktinstitutioner som sannolikt kommer förbättras av att det sker ett skifte i dominansen av den mediala ramen av projektet. Med andra ord kan vi förstå menar Entman i sin artikel *Framing Bias: Media in the Distribution* att mediernas vinkling då vinklingen sker i återkommande mönster pekar på att det sannolikt har skett en mobiliserad snedvridning vilket kan gynna aktörer i det politiska systemet. I fallet Formens hus har denna vinkling ändrats under en kortare tidsperiod om vi ser till diagram 2 vilket betyder att det inte bara är ramen som byts av Formens hus utan också att det skett en förändring av maktfördelning i det politiska systemet (Entman, 2007, s. 166).

## TILLTAL OCH SYFTE

Tilltalet i texterna som studerats i diskursanalysen kan sägas ha tre huvudteman, ett som är genomgående för hela den undersökta tidsperioden där tilltalet kan ses som en lokal rapport. De andra två tilltalen har en klar brytningspunkt som korrelerar väl med diagram 2, det vill säga att tilltalen kan ses avlösa varandra. Av dessa två tilltal finns först ett visionärt tilltal, något som byts ut mot ett tilltal av alarmerande kris. Ser vi på texterna i artiklarna skiljer sig de tre olika temana åt väsentligt.

## Lokal Rapport

I de texter som kan sägas ha ett tilltal av rapport finns en neutral ton som refererar till händelser som skett i den lokala bygden. Den lokala bygden är här i fokus där texterna betonar Hällefors som en plats där det händer saker. Typiskt för dessa texter är ett tilltal som betonar att ”det händer mycket”, ”det har ordnats” och ”det pågick aktiviteter”. Här får Hällefors få en positiv laddning som en plats där det sker mycket aktivitet. Woods beskriver just att detta är en del av den traditionella lokala nyhetsrapporteringen där den lokala orten beskrivs i ett tilltal som främjar en positiv bild av den lokala orten (Woods, 2010, s. 218).

Det var premiär för den alternativa Hälsomässan i Hällefors. Hela söndagen pågick det aktiviteter i entrén och i stora salen i Formens hus (Almgren, Mässa för hälsans skull, 2009).

Citatet ovan kan se som ett typiskt tilltal för detta tema i texterna, bilderna i artiklarna kan här ses som att de stödjer och förstärker tilltalet av en rapport från Hällefors där det händer saker, detta genom att skapa en emotionell stimulans genom att visa upp den riktiga händelsen<sup>14</sup>. Bilden från den faktiska händelsen i Hällefors blir här ett fotografiskt bevis att något har hänt på riktigt och på så vis skapas en länk mellan bilden och tilltalet som artikeln har (Thörn, 2007, s. 61).

Textens tilltal som en rapport över händelsernas Hällefors förstärks genom att det sker en uppradning av event. En berättelse förstärks av att här händer det inte bara en sak utan flera genom att texten rapporterar upp flera saker samtidigt.

Det var under fredagen och lördagen som Karin Paulsson visade klippdockorna på biblioteket. Under söndagen visade hon dem på hembygdsgården. På biblioteket fanns även en utställning med böcker med anknytning till 50- och 60-talet (Mårth, Nostalgi när Barbie och klippdockor ställs ut, 2009).

Bilderna förstärker även detta då dessa artiklar inte bara har en bild för att illustrera artikeln utan även här sker en uppradning av händelser med flera bilder för att gestalta flera händelser<sup>15</sup>. Vad kan då utläsas som Formens hus syfte? Ser vi tilltalet i texterna och bilderna blir förståelsen av syftet här att Formens hus ska vara en plats för händelser i Hällefors.

I helgen finns bland annat gott om utställningar att besöka[...] I hällefors pågår också en utställning i Formens hus som handlar om 1900-talets designhistoria (Bokloppis och itusågad dam, 2009).

Formens hus beskriv här som en plats ”som lockar”, ”har uppmärksammas” och där det hålls ”utställningar”. Formens hus blir i texterna ett centrum i Hällefors för evenemang och som invånare och turister kan besöka om de vill göra saker i kommunen.

## Visionärt

Om vi ser på det andra temat som finns i texterna där tilltalet kan beskrivas som visionärt finns en stark berättelse om hur Hällefors står rustat mot framtiden. Det visionära tilltalet kan ses som en framtidsberättelse om landsbygden, bruksorten och framförallt Hällefors. Vilket kan ses i exemplet nedan.

---

<sup>14</sup> Se Bilaga 2, bild 6-8.

<sup>15</sup> Se Bilaga 2, bild 4-5.

Hällefors tillhör pionjärerna bland de så kallade ekokommunerna.[...]Med Formens hus satsningarna på Faktor 10 utvecklades visionen mera (Almgren, Ett möte för framtiden, 2009).

I texterna finns hela tiden framtiden som den starka byggstenen där termer såsom ”möte för framtiden”, ”framtida samhället”, ”här finns framtidstro” och ” i framtiden” upprepas. Berättelsen håller sig på så sätt inte i nuet utan tilltalet är mot det som finns där framme, en framtid som Hällefors är en förebild för.

Enligt Lars Wieselgren kan Hällefors kommun fungera som en förebild för andra kommuner på det här planet.

Vi kan här se att bilderna till artiklarna<sup>16</sup> förstärker det visionära tilltalet. Det första vi kan utläsa av bilderna att de avbildar något verkligt i visionen, det vill säga visionären/visionärerna, bilderna berättar för oss hur visionären ser ut. På bild 1 och 2<sup>17</sup> kan vi se visionärerna ifrån projektet Formens hus och i bild 3<sup>18</sup> blir vi presenterade för kommunens visionär. Alla bilder avbildar på så sätt olika aktörer i kommunen som står för visioner och blir ett bevis för visionen. Bilderna visa upp visionären som den bild allmänheten förväntas ha av visioner, personerna tittar alla in i kameran samtidigt som de skådar mot framtiden, mot visionerna. Vi som läsare kan på så vis här förstå vilka aktörer som står för visionerna om det framtida samhället. I artiklarna blir vi genom detta tilltal presenterade för visionärerna i Hällefors, kommunen och Formens hus, där de får stå för dem som har visionerna och kan utföra visionerna. De blir de aktiva initiativtagarna medan vi som läsare blir passiva åskådare.

Jag tycker att det är intressant och okonventionellt hur man vågar spänna bågen och göra den typen av satsningar man gjort här. Hon tänker bland annat på hur Hällefors sticker ut på kulturområdet och hur man satsar på att fortsätta utveckla skolan[...]

I citatet ser vi att visionären är den som uttalar sig i artiklarna och också blir den som sätter tilltalet. I artikeln *Framing Bias: Media in the Distribution* diskuterar Entman att genom att se vilken återkommande vinkling som sker i texterna kan vi se vilka aktörer som blir förfördelade. Det vill säga vilkas ram av Formens hus som blir gällande. Han påpekar att det är genom vilka ramar som används politiska aktörer kan forma texten vilket influerar och skapar de överväganden som läsarna gör om det specifika ämnet (Entman, 2007, ss. 165-166). För vi över detta resonemang här kan vi se att både aktörer inom projektet Formens hus och kommunen arbetar aktivt för att Formens hus ska ses som den aktör som ska föra kommunen in i framtiden. Syftet med projektet kan även utläsas från detta. Formens hus ska vara ett projekt som ska utveckla hembygden där det är en satsning på det lokalsamhället.

De kommer till Hällefors och Formens hus från hela världen för att studera hållbar samhällsutveckling.

Utifrån det här citatet kan vi också se att Formens hus inte bara har ett lokalt utvecklingsperspektiv. Syftet med Formens hus är också att utveckla världen där vi kan förstå att Formens hus och kommunen Hällefors tillsammans är dessa världsutvecklare.

---

<sup>16</sup> Se Bilaga 2, Bild 1-3.

<sup>17</sup> Se Bilaga 2.

<sup>18</sup> Se Bilaga 2.

## Kris

Dock påpekar Chong och Druckman att de oftast inte bara är en ram som finns i medierna. De diskuterar att i en omdebatterad fråga presenteras det ofta också en kontrasterande ram (Chong & Druckman, 2007, s. 102), som vi kan se i diagram 2. Detta är något som vi även kan se vi se i artiklarnas tilltal där det visionära tilltalet byts ut mot ett tilltal av kris. Här finns i texterna en berättelse om den stora illusionen som nu har spruckit. Fraser som ”verkligheten ikapp”, ”kollapsat på slutet”, ”skuldtungda Formens hus” och att ”avveckling ska rädda” sätter tonen här. Visionen om Hällefors har upphört där tilltalet byts ut mot att beskriva projektet som ett problem.

Formens hus i Hällefors har haft ekonomiska problem i flera år. Nu ska aktiebolaget upphöra och stiftelsen Formens hus ta över (Formens hus AB ska upphöra, 2010).

Här kan en maktförskjutning skönjas något som märks i vilka aktörer som finns med i texterna och sätter tilltalet. Typiska uttalanden är här.

Det går inte att driva ett bolag under de förutsättningarna, säger kommunchef och ordförande Lena Sahrblom. Bakgrunden är år av ekonomiska bekymmer. Bolaget är skuldsatt och hamnade till slut i akut ekonomisk kris (Almgren, Avveckling ska rädda elever och dyrgrip, 2010).

Vi kan också se exempel på uttalanden där krisen är direkt yttrat.

Det är kris. Jag tror det är viktigt att man säger att det är kris, så folk förstår. Jag tycker man ska säga som det är, då ökar möjligheterna att lyckas. [...]Soseeliten har efterlämnat sig en trasig ekonomi som inte ens Lyxfällan kan rädda (Richardson, 2009).

Företrädare för Formens hus projektet finns här nästan inte med utan de som kan ses styra tilltalet blir här oppositionspolitiker och tjänstemän i Hällefors kommun. Ser vi till Scheufeles figur<sup>19</sup> kan vi se att en av de främsta aktörerna för att bygga upp en ram i medierna är tryck från olika eliter i samhället. Eliter såsom organisationer och ideologier (Scheufele, 1999, s. 115) Pietersen menar i sin bok *Development Theory* att utvecklingsprojekt, såsom Formens hus, inkluderar alltid flera parter vilka håller olika perspektiv på vad som behöver utvecklas och som har olika politiska preferenser (Pieterse, 2010, ss. 185-186,188). Något som stämmer överens i den förändring som sker i tilltalet mellan artiklarna som har visionärt tilltal mot kris tilltalet, här har aktörerna som styr tilltalet ändrats från företrädare för projektet till företrädare för ett nytt styre i kommunen. Vilket vi kan se i citatet nedan.

Hade den tidigare politikereliten haft utgångspunkten att all makt utgår från folket, det vill säga Hälleforsarna, hade vi troligtvis inte haft hemliga pensionsavtal, skrytbyggen och en söndertrasad ekonomi (Richardson, 2009).

Det nya tilltalet i texterna förhåller sig på så sätt till visionär tilltalet genom att beskylla det som tidigare politikerns misstag. Visionen har här byts mot ”skrytbygge” och ”illusion”. I texternas tilltal definieras Formens hus som något vilket inte är kopplat till Hälleforsarna till skillnad från det tidigare visionära tilltalet där Formens hus var synonymt med Hällefors. Här finns en ny framtid där Formens hus ej längre är önskad.

---

<sup>19</sup> Se Figur 1.

Jag personligen skulle uppskatta om man kunde satsa pengar på Hällefors framtida ungdomar, i stället för att kasta pengarna i sjön (Isaksson, 2010).

Vi förstår här att Formens hus är något önskat där en ny framtidsbild målas upp där ungdomen i Hällefors är de som kan utveckla kommunen. En framtid som sätts i kontrast till det nuvarande läget i kommunen som är ekonomisk kris. Bilderna i de fall bilder finns förstärker här kris tilltalet där sammanbitna män får stå som bevis för de nya tuffa tiderna där bildtexterna i sin tur förstärker detta ytterligare med att det behövs en ”friskare ekonomi” och att det ”inte fungerade”<sup>20</sup>.

## BILDEN AV UTVECKLING

Vad är det för bild som ges av utveckling och ändras den bilden när omramningen sker? Den bild av projektet som gestaltas i texten är som en plats för att locka turister, en mötesplats för visionärer och som en mötesplats för Hällefors. Projektet blir på så vis porträtterat både som en utvecklingsplats för dess invånare, för orten och för att locka nya till Hällefors.

Tidigt formulerades målsättningar i den kommunala verksamheten att verka för ett hållbarare samhälle. Med Formens hus satsningar på Faktor 10 utvecklades visionen mera (Almgren, Ett möte för framtiden, 2009).

I citatet ovan ser vi hur utveckling jämföras med ett hållbarare samhälle där Formens hus representeras som ett utvecklingsinitiativ för kommunen. Bilden av utveckling är här hållbar utveckling. Enligt Mefalopulos kan hållbar utveckling ses rymma tre olika dimensioner; miljö, landsbygd och social utveckling. Dock påvisar han i sin artikel *Communication for Sustainable Development: Applications and Challenges* att begreppet kan ses som reducerande (Mefalopulos, 2005, ss. 247-248). Det vill säga att bilden av utveckling blir en förenklad kontrast, en vi mot dem attityd där den sociala komplexiteten förloras (Eriksen, 2005, s. 29). Vi kan se att i texterna sker det just en sådan reducering där utveckling blir likställt med ”balans”, ”tillgodose människans grundläggande behov”, ”hållbara material” och ”hållbar design” där tanken är att:

”Formens hus vill fungera som en stöttande hand” (Borgman, Formens hus blir svensk förebild, 2009).

Bilden av utveckling för kommunens invånare blir ett tekniskt perspektiv som reduceras i abstrakta termer. Hur den egentliga utvecklingen för invånarna ska gå till definieras inte. Vi kan här även se en annan bild av utveckling där Formens hus ska fungera som en mötesplats och hjälp.

När Sustainable Sweden anordnade sin Sverige-Tour för internationella gäster var slutstationen Hällefors och Formens hus. Temat för resan var hållbar ekonomisk och social samhällsutveckling (Almgren, Ett möte för framtiden, 2009).

Formens hus blir här liktydigt med en bild på utveckling som ska influera attityder, beteenden och ge gensvar mot förändring. Jeanotte diskuterar i sin artikel *Singin Alone? The Contribution of Cultural Capital to Social Cohesion and Sustainable Communities* att synen på utveckling som ska agera både på en individuell- och samhällsnivå kan både fungera som

---

<sup>20</sup> Se Bilaga 2, Bild 9-11.

en katalysator för utveckling eller blir en barriär (Jeanotte, 2010, s. 39). Det är inte invånarna i Hällefors som ska skapa utvecklingen förstår vi genom att dessa utesluts som aktiva aktörer i bilden av utveckling. Det är alltså inte ett deltagande perspektiv på utveckling som presenteras i artiklarna utan utveckling blir likställt med att vägen mot ett hållbart samhälle skapas genom att bygga nätverk och att förändra Hällefors något vi kan se i artiklarna där Formens hus representeras som en del av många initiativ.

Bakom seminarieprogrammet "the Sustainable community"[...]står Formens hus i Hällefors, Sustainable Sweden association, The Natural step, Sveriges Ekokommuner Sekom, EU samt Hällefors kommun (Almgren, Ett möte för framtiden, 2009).

Vilket stämmer in på Anderssons resonemang i artikeln *Provincial Globalization: The Local Struggel of Place-Making* där han pekar på att ett av de vanligare sätt att skapa en ny utveckling är att förändra imagen för ett helt samhälle där en av de vanligaste metoderna är att nätverk byggs där partnerskap mellan olika aktörer ses som en av de viktigaste metoderna (Andersson, *Provincial Globalization: The Local Struggel of Place-Making*, 2010, s. 198). Bilden av utveckling i artiklarna kan alltså förklaras som att de presenterar ett omskapande av Hällefors mot en ny framtid. Den nya framtiden är just den representation som lyser starkast i bilden av utveckling vilket understryks av rubriksättning och bilder. Vi kan till exempel se rubrikerna "Ett möte för framtiden", "Framtidens möbler" och "Formens hus blir svensk förebild" där bilderna i sin tur gestaltar människor om skådar mot just denna framtid eller visar "framtidens möbler"<sup>21</sup>.

Förutom att skapa nätverk förstår läsaren av artiklarna att utveckling nås genom att kunna locka fler turister.

Turismen är inte bara viktig i Nora utan för hela Bergslagen och där kommer kulturen in som ett naturligt inslag. [...]med attraktioner som Stadra sommarscen, Grythyttan gästgiveri, Måltidens hus och Formens hus i Hällefors (Ett nytt Ljusstråk, 2009).

Kultur är här en egenskap som ska locka turister, Formens hus kan vi förstå är del av denna satsning på en ny kulturell image för Bergslagen och kommunerna i Bergslagen. Om vi försätter att se till Anderssons resonemang kan vi kanske förstå bilden av utveckling bättre. Han menar att spridningen av idéerna med place branding och image har skapat en standardisering av olika tillvägagångssätt för utveckling. Dels den fysiska uppgradering av platsen som har som mål att göra platsen mer attraktiv för konsumenter och turister och dels en strömlinjeformad kultur som kan locka besökare till orten (Andersson, *Provincial Globalization: The Local Struggel of Place-Making*, 2010, s. 198).

Ser vi på hur bilden av utveckling ser ut efter att det skett ett brott i ramen av projektet representeras utveckling av misslyckande där kommunen och projektet separeras. Bilden blir att projektet inte ses som "försvarbart", "det går inte", "många frågetecken", "kollapsat" och "illusion". Kommunen och Formens hus har levt över sina tillgångar där Formens hus blir synonymt med misslyckad utveckling där de inte satsade på "rätt" utveckling.

---

<sup>21</sup> Se bilaga 2, bild 1-3.



Texterna förhåller sig till den gamla ramen genom att beskriva den gamla bilden av utveckling i förlöjligande ordalag där bara aktörer från den sidan som ser det som ett misslyckande kommer tilltals. Exempel på representationen för den gamla utvecklingsbilden i den nya ramen som behandlar Formens hus ur ett krisperspektiv är ”2000-talets fartblindhet”, ”skrytbygge”, ”stora satsningar på parker och annat”, ”dyra grejer som kostar pengar” och ”tomtementalitet”. Riktig utveckling kan förstås i den här nya ramen som en satsning på kommunens invånare och framförallt för kommunens ungdomar.

Ungdomarna sätts hel tiden i andrahand, skolor för köpstopp och får inte ens köpa julmust till julborden och Formens hus får 1,5 miljoner kronor i bidrag. Det är ju helt sjukt. Lägg pengarna på något annat i stället för Formens hus (Grönlund & Larsson, 2010)!

Formens hus blir här en antagonist till utveckling, en ekonomisk abnormalitet som hindrar kommunen att utvecklas, det vill säga att satsa på ungdomen. Ser vi till Thörns tankegångar i boken *Diskursanalys i praktiken* menar hon att när utveckling ska kommuniceras finns ett beroende, dels i att utveckling ska ses som viktig och ekonomisk försvarbar för att vi ska vilja skänka bidrag eller skattemedel, del också ett beroende i att vi ska känna igen bilden och den inte ska strida alltför mycket med våra redan existerande föreställningar kring vad som är ett problem och hur problemet ser ut. Ramar i medierna är under en ständig pågående process där en ny ram bör ses i relation till den gamla (Thörn, 2007) (Scheufele, 1999, s. 114). Ser vi de två olika ramarna här i relation till varandra och deras olika bilder av utveckling kan vi se att bilden av att satsa på kommunens ungdomar är en reaktion på den tidigare bilden. Dels för att den tidigare bilden av utveckling förlöjligas och dels i att satsningen på ungdomar ses som något som ska göras istället för den tidigare orimliga satsningen på Formens hus.

Jag personligen skulle uppskatta om man kunde satsa pengar på Hällefors framtida ungdomar, istället för att kasta pengarna i en båt som läcker, Formens hus var en bra idé ifrån början, en tanke om att skapa någon slags kultur och framåtanda i Hällefors, men någonstans måste man ändå inse att det kanske inte blev som man tänkt (Isaksson, 2010).

Vi kan se här att det inte längre är Formens hus som får stå för framtiden. Det är ungdomarna som nu representerar Hällefors framtid och utveckling. Bilden av utveckling har på så vis förskjutits från att ligga i visioner om ett nytt samhälle, en mötesplats och något som ska locka turister till att vara representerad av Hällefors ungdom.

## **BILDEN AV FORMENS HUS – VISIONEN SOM BLEV EN ILLUSION**

Vilken bild är det då som ges av det specifika projektet Formens hus och vad presenteras som dess orsak och lösning? Och ändras synen på projektet när omramningen sker? För det första kan vi se att innan brottet sker i ramen av Formens hus är bilden av projektet en framgångssaga, både för projektet per se men också en framgångssaga om Hällefors som beskrivs som orsaken till varför Formens hus kan drivas. Formens hus beskrivs som lösningen för att en liten kommuns framtid. Efter brottet är bilden något helt annat där Formens hus får stå för ett totalt misslyckande och orsak till Hällefors kommuns finansiella misslyckande. Lösning här beskrivs som en avveckling av Formens hus, utförsäljning och inget mer slösande på illusioner.

I den första bilden av Formens hus kan vi läsa om projektet som en förebild, en förebild som även speglar av sig på kommunen. Både Formens hus och Hällefors är förebilder.

Projektet Bostadstrappan har pågått i snart ett år och beräknas vara färdigt 2010. Därefter hoppas Lars Wieselgren att Formens hus ska kunna fungera som ett stöd för de bostadsbolag i Mellansverige som vill rusta miljöprogrammets bostäder (Borgman, Formens hus blir svensk förebild, 2009).

Formens hus och Hällefors är inte bara förebilder nationellt utan även en internationell förebild och inspiratör.

De kom till Hällefors och Formens hus från hela världen för att studera hållbar samhällsutveckling (Almgren, Ett möte för framtiden, 2009).

Orsaken som kan utläsas i texterna till varför Formens hus är en förebild är för att de är en plats som kan skapa en ny framtid, en plats för händelser i bygden och ett sätt att locka turister och nya invånare. I citatet nedan kan vi se hur Formens hus beskrivs som en plats både för besök av utställningar och där vi kan se framtidens möbler.

I utställningshallen på Formens hus står ett tiotal stolar på rad. Den gemensamma nämnaren är att alla är gjorda av tyg på ett eller annat sätt. Här finns också en materialutställning med exempel på olika fibermaterial. Som kan komma utgöra stommen i framtidens möbler (Borgman, Möbler skapade av tyger, 2009).

Vi kan se att anledningen till att Hällefors är en förebild är att de är en kommun som vågar satsa, ett samhälle med visioner och en kommun som aktivt söker utveckling. Formens hus blir här en av lösningarna mot en bättre framtid.

Jag har en väldigt positiv bild av Hällefors.[...]Jag tycker det är intressant och okonventionellt hur man vågar spänna bågen och göra den typen av satsningar man gjort här (Borgmans, 2009).

Om vi sätter ihop bilderna av Formens hus och Hällefors kan vi se att de tillsammans genererar en bild av en idyllisk landsbygd, en landsbygd för framtiden.

Kommunen är unik. Här finns en framtidstro och en vilja[...] (Borgmans, 2009).

Återgår vi till Scheufeles figur<sup>22</sup> hur ramar byggs upp kan vi se att de till stor del skapas av olika eliter (Scheufele, 1999, s. 115). Ser vi till bilden av Formens hus kan vi se ett antal aktiva aktörer både från Formens hus, deras samarbetspartners men också från kommunen. I artiklarna tar de en aktiv del både i texterna genom att de får ett stort utrymme att uttala sig och i bilderna där det är dessa aktörer som får stå som representanter för Formens hus projektet<sup>23</sup>. Bilden av idyllen blir på så sätt en konstruktion av Hällefors elit, det vill säga Hällefors kommun och personer involverade i projektet. Vi kan här se det Thörn tar upp, att projekt för utveckling blir i massmedier lätt endimensionella med en given ram. Ett förfarande som dock reducerar problematiken och skapar en negativ representation som kan kännas integritets kränkande då de som blir representerade inte känner igen sig. Bilden av vad som är problemet blir på så vis en produkt av den maktrelation som finns mellan den som representerar och den som blir representerad (Thörn, 2007, ss. 69-70).

---

<sup>22</sup> Se figur 1.

<sup>23</sup> Se Bilaga 2, bild 1-3.

Men vi kan också förstå av Scheufele att en ram i medierna inte skapas enbart av eliter, utan även dess publik har ett visst inflytande trots att den kan ses som mer indirekt (Scheufele, 1999, s. 115). Det som kan hända vilket Woods har påvisat är att när invånarna ”tar över” konstruktionen av ramen skapas det en förskjutning i bilden av landsbygden där idyllen byts mot kris. Vi kan se att det är detta som händer när bilden av Formens hus ändras. Aktörerna som representerar den nya bilden blir oppositionella politiker och ”hälleforsare”. Hälleforsare blir ett begrepp som både refereras till och som en aktiv skribent av insändare.

Hade den tidigare politikereliten haft utgångspunkten att all makt utgår från folket, det vill säga Hälleforsarna, hade vi troligtvis inte haft hemliga pensionsavtal, skrytbyggen och en söndertrasad ekonomi (Richardson, 2009).

Den nya bilden av projektet blir en pengaslukande politisk konstruktion som tar pengar från de riktiga människorna. Bilden blir en brusten illusion och ett skrytbygge utan egentligt berättigande.

Enligt henne har bolaget för höga kostnader och för mycket skulder. Man kan inte driva bolag på det sättet, säger hon (Formens hus AB ska upphöra, 2010).

Orsaken som här kan utläsas av varför Formens hus är en illusion är i vad projektet inte är. Det vill säga en satsning på ungdomar i Hällefors. Ungdomar beskrivs som Hällefors framtid vilket betyder att eftersom Formens hus inte är en satsning på ungdomar är det ej heller en satsning för framtiden.

Detta gör det ännu viktigare att satsa på dagens ungdomar så det finns något vettigt vi kan göra om kvällarna. Men tydligen är det viktigare för sossarna och moderaterna att satsa på illusionen av framtiden i stället för kommunens riktiga framtid (Isaksson, 2010).

Om vi ser på bilderna i artiklarna som får representera bilden av Formens hus som en illusion får vi se samma aktörer som tidigare det vill säga från kommunen och Formens hus men nu porträtterar de inte längre visioner. Här får vi se sammanbitna män<sup>24</sup>, män som i tillhörande artiklar får förklara sig om varför det blev som det blev, vilket vi kan se ett exempel på i citatet nedan.

Vi har sprungit för fort och kollapsat på slutet, sa han i budgetdebatten. Jag har känt att vi balanserat på ett gungfly de senaste åren (Richardson, 2009).

Kritiken representeras kanske på ett av de tydligaste sätten att visa allvar, där svarta rubriker får stå som enda visuell utsmyckning. Något som vi kan se som det övervägande sättet att utforma artiklarna som visar på bilden av Formens hus som en illusion. Typiska rubriker här är:

Skuldtyngda Formens hus får mer bidrag (Almgren, Skuldtyngda Formens hus får bidrag, 2009).

Lägg inte pengar på Formens hus (Grönlund & Larsson, 2010).

Hällefors bör satsa på ungdomen (Isaksson, 2010).

Formens hus AB ska upphöra (Formens hus AB ska upphöra, 2010).

---

<sup>24</sup> Bilaga 2, se bild 9-11.

Svarta rubriker som ensamma får tala sitt tydliga språk om Formens hus. Ett slutligt bevis för den ändrade synen på projektet där den nya ramen stöds av en visuell retorik av svart på vitt, svarta rubriker på vitt papper.

## DISKUSSION

Ser vi till själva omramningen av projektet blir bilden tydlig där de kvantitativa och kvalitativa resultaten talar sitt tydliga språk. Vi har här kunnat styrka att en omramning har skett av Formens hus. Ramen i de lokala medierna har gått från en positiv utvecklingsram som beskrivit projektet som en visionär framtid mot en ram i kris där projektet blir likställt med ett misslyckande och en brusten illusion.

Utifrån den här studien kan vi sluta oss till att ett antal saker har skett i beskrivningen av Formens hus under en relativ kort tid. Dels har tilltalet i artiklarna förändrats både i brödtext, rubriksättning och användningen av bilder; dels har vilken bild av Formens hus och utveckling förändrats; dels har vilka aktörer som får uttala sig i artiklarna förändrats; dels vilka som framställs som aktiva och passiva förändrats; och slutligen har det skett en förändring i hur Formens hus representeras.

Omramningen kan ses i ljuset av en maktförskjutning där både tilltal, och bilden av utveckling och själva projektet omskapats. En första ram med ett visionärt tilltal och en bild av utveckling och projektet som Hällefors kommun framtid har förändrats till en ny ram där tilltalet legat på kris med en bild av utveckling som något som är i motsats till vad Formens hus är. Formens hus har på så vis blivit en vision som omvärderats till en illusion, ett resultat som i mångt och mycket är ett resultat av vilka aktörer som får uttala och vilka aktörer som i artiklarna kan ses som aktiva och passiva.

Den tydliga förändring i vilket sammanhang Formens hus har gestaltats i som kunnat visas i diagram 2 korrelerar väl med vilka aktörer som för representera Hällefors kommuns utveckling. I den första ramen var Formens hus representant och likställt med utveckling i kommunen något som byts ut mot att lokala ungdomar får representera utveckling där Hälleforsarna själva var de som skulle stå för och skapa utveckling. I första ramen var Hälleforsborna passiva och mottagare av den utveckling som den aktiva parten Formens hus skulle skapa, i den andra ramen blev Hälleforsarna aktiva där de själva skulle skapa utveckling och då blev Formens hus passivt och förlöjligt. Precis som i Woods studie om hur landsbygden ramar in i engelsk media kan vi se utifrån den här studien att ramen av landsbygdsfrågor drastiskt förändras när befolkningen på den lokala orten själva driver på för hur orten ska ramas in i medierna. Den idylliska bilden av landet som en plats för turism och framåtanda ser ut att vara en ram som främst drivs på ovanifrån en politisk och ideologisk elit, när befolkningen på landet själva står för ramen och blir aktiva aktörer lyft problem upp och ett motstånd framgår mot just den bild som den politiska eliten vill framhäva.

### VEMS FEL?

Som jag sa i inledningen är den här studien inte konstruerad för att peka finger på varför Formens hus blev ett misslyckande, utan syftet har varit att se på den omramningsprocess som uppstått i de lokala medierna när de gått från lyckad till misslyckad. Vems fel det är, det är i sig ganska irrelevant ur en forskningssynpunkt men studien har snubblat över ett fenomen som enligt mig är av intresse för vidare forskning. I inledningen skrev jag att kultur som från början varit min utgångspunkt har varit något som valts bort då det i mångt och mycket varit frånvarande i mediernas beskrivning av projektet. Dock har studien kommit fram till i den

kvantitativa delen att trots att kultur är en viktig beståndsdel i projektet Formens hus, det är ett kulturprojekt, beskrivs projektet sällan i ett kulturellt sammanhang och kanske ännu mer slående ses som en lokalnyhet främst och inte som något hemmahörande på kultursidorna<sup>25</sup>.

Här väcks frågor om kulturens roll och kulturdebattens roll i de lokala medierna, det vill säga hur representeras kultur och vilken plats har den i press utanför storstadsregionerna. För en av de frågor som jag bara här kan ställa men inte kan svara på är; hur hade ramen av Formens hus blivit om den lyfts till ett kulturellt fenomen som diskuterats om på kultursidor, och hur hade omramningen sett ut om debatten om Formens hus skett som en kulturdebatt? Ett spännande forskningsfält utvecklar sig här där ledstjärnan kan ses vara kulturjournalistikens roll utanför storstadspresen.

---

<sup>25</sup> Se tabell 2 & 3.

# LITTERATURFÖRTECKNING

## Otryckta:

*Formens Hus historia.* (u.d.). Hämtat från Formens Hus: <http://www.formenshus.se/om-formens-hus/formens-hus-historia.php> den 03 Januari 2012

## Tryckta:

Almgren, A. (den 22 maj 2004). *Nerikes Allehanda* , s. 32.

Almgren, A. (den 17 januari 2010). Avveckling ska rädda elever och dyrgripar. *Nerikes Allehanda* , s. 9.

Almgren, A. (den 20 augusti 2011). Det finns ingen politisk vilja. *Nerikes Allehanda* , s. 6.

Almgren, A. (den 20 augusti 2009). Ett möte för framtiden. *Neriks Allehanda* , s. 17.

Almgren, A. (den 19 November 2011). Kommunen övertar miljonlån . *Nerikes Allehanda* , s. 6.

Almgren, A. (den 31 augusti 2009). Mässa för hälsans skull. *Nerikes Allehanda* , s. 15.

Almgren, A. (den 18 december 2009). Skuldtyngda Formens hus får bidrag. *Nerikes Allehanda* , s. 16.

Andersson, M. (2010). Provincial Globalization: The Local Struggle of Place-Making. *Culture Unbound* , Volym 2, 193-215.

Andersson, M., & Jansson, A. (2010). Rural Media Space: Communication Geography on New Terrain. *Culture Unbound* , Volym 2, 121-130.

Bokloppis och itusågad dam. (den 1 augusti 2009). *Nerikes Allehanda* , s. 2.

Borgman, T. (den 17 juli 2009). Formesn hus blir svensk förebild. *Nerikes Allehanda* , s. 14.

Borgman, T. (den 23 juli 2009). Möbler skapade av tyger. *Nerikes Allehanda* , s. 16.

Borgmans, T. (den 9 augusti 2009). Fingerfärdig chef styr vidare. *Nerikes Allehanda* , s. 14.

Bryman, A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

Chong, D., & Druckman, J. N. (mars 2007). A Theory of Framing and Opinion Formation in Competitive Elite Environments. *Journal of Communication* , ss. 99-118.

Ek, R. (2003). *Östersundsregionen blir till!* Lund: Dept of Cultural Geography, Lund Universitet.

Ekström-Frisk, E. (den 26 november 2005). Formens hus öppnar i Hällefors. *Göteborgs posten* , s. 97.

- Entman, R. M. (mars 2007). Framing Bias: Media in the Distribution. *Journal of Communication* , ss. 163–173.
- Eriksen, T. H. (2005). How can the global be local? i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change. Rethinking Communication for Development*. (ss. 25-40). Buenos Aires: CLACSO.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L. (2007). *Metodpraktikan, konsten att studera samhälle, individ och marknad* (3:e upplagan uppl.). Stockholm: Norstedts Juridik AB.
- Ett nytt Ljusstråk. (den 3 september 2009). *Nerikes Allehanda* , s. 4.
- Fairclough, N. (2003). *Analyzing discourse*. London: Routledge.
- Formens hus AB ska upphöra. (den 22 februari 2010). *Nerikes Allehanda* , s. 23.
- Gauntlett, D. (2008). *Media, Gender and Identity*. London: Routledge.
- Giddens, A. (2007). *Sociologi* (5:e upplagan uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Grönlund, i., & Larsson, M. (den 7 januari 2010). Lägg inte pengar på Formens hus. *Nerikes Allehanda* , s. 24.
- Haggis, J., & Schech, S. (2000). *Culture and Development. A Critical Introduction*. London: Blackwell.
- Hemer, O., & Tufte, T. (2005). The challenge of the glocal. i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change. Rethinking communication for development* (ss. 14-22). Buenos Aires: CLACSO.
- Ignell, S. (den 29 maj 2007). *Nerikes Allehanda* , s. 21.
- Isaksson, T. (den 16 januari 2010). Hällefors bör satsa på ungdomen. *Nerikes Allehanda* , s. 37.
- Jansson, A. (2007). Textures: A key concept for communication geography. *European Journal of Cultural Studies* , 185-202.
- Jeanotte, M. S. (june 2010). Singin Alone? The Contribution of Cultural Capital to Social Cohesion and Sustainable Communities. *International Journal of Cultural Policy* , ss. 35-49.
- Kamlongera, C. (2005). Theatre for Development in Africa. i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change. Rethinking communication for development*. (ss. 435-452). Buenos Aires: CLASCO.
- Kulturdepartementet. (2003). *Arkitektur, from, design*. Kulturdepartementet .
- Madestrand, B. (den 27 November 2005). Formens hus ska väcka liv i Hällefors . *Dagens Nyheter* , s. 46.



- Mefalopulos, P. (2005). Communication for Sustainable Development: Applications and Challenges. i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change. Rethinking Communication for Development*. (ss. 247-258). Buenos Aires: CLACSO.
- Mårth, R. (juli 2009). Nostalgi när Barbie och klippdockor ställs ut. *Filipstads tidning* , ss. 18-19.
- Mårth, R. (den 8 november 2007). Revisorerna vill ha bättre uppföljning av beslut. *Filipstads tidning* .
- Pieterse, J. N. (2010). *Development Theory* (second edition uppl.). London: Sage.
- Richardson, L. (den 12 november 2009). Tufft sparbeslut i Hällefors. *Filipstads tidning* , s. 17.
- Scheufele, D. A. (Vinter 1999). Framing as a Theory of Media Effect. *Journal of Communication* .
- Skoglund, B. (den 13 september 2010). Projekt avslutas i förtid. *Nerikes Allehanda* , s. 6.
- Thörn, C. (2007). Hemlösa kvinnor. i M. Börjesson, & E. Palmblad, *Diskursanalys i praktiken* (ss. 52-73). Malmö: Liber.
- Torell, U. (2007). Sextiotalscigaretten i svensk konsumtionskultur. i M. Börjesson, & E. Palmblad, *Diskursanalys i praktiken* (ss. 149-173). Malmö: Liber.
- Treijs, E. (den 27 februari 2005). Design ska fylla hålet efter bruket. *Svenska Dagbladet* , s. 80.
- Tufte, T. (2005). Entertainment-education in development communication. i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change. Rethinking communication for development*. (ss. 159-174). Buenos Aires: CLACSO.
- Waisbord, S. (2005). Five key ideas: coincidences and challenges in development communication. i O. Hemer, & T. Tufte, *Media and Glocal Change* (ss. 77-90). Buenos Aires: CLACSO.
- Woods, M. (2010). Reporting an Unsettled Countryside: The News Media and Rural Protests in Britain. *Journal of Current Cultural Research* , 2, ss. 215-239.
- Wreder, M. (2007). Ovanliga analyser av vanliga material. i M. Börjesson, & E. Palmblad, *Diskursanalyser i praktiken* (ss. 29-51). Malmö: Liber.

# BILAGA 1, KODBOK

## Formvariabler

1. Datum, datum för artikelns publicering.
2. Namn på tidning, namnet på vilken tidning som artikeln blivit publicerad i. Här finns tvåvariabelvärden:
  - 1 = Nerikes Allehanda
  - 2 = Filipstads tidning
3. Namnet på artikeln.
4. Typ, vilken typ av artikeln är. Här finns sex variabelvärden:
  - 1 = Nyhetsartikel, artikel i den allmänna nyhetssektionen av tidningen.
  - 2 = Lokalartikel, artikel i de lokala sidorna i tidningen.
  - 3 = Kulturartikel, artikel på kultursidorna i tidningen.
  - 4 = Notis, mindre nyhetstext oftast utan namngiven skribent.
  - 5 = Krönika, personlig krönika av journalist eller annan person.
  - 6 = Debatt, debattartikel eller insändare.
  - 7 = Familj, artikel på familjesidorna.
  - 8 = Bostad, artikel på bostadssidorna.

## Innehållsvariabler

Ämne, om vilket ämne artikeln om Formens hus handlar om.

- 9 = Kris, om en kris situation såsom ekonomiska svårigheter, avhopp från styrelse, konflikter eller att Formens hus får stå som exempel för ett dåligt handlande.
- 10 = Byggnaden, att artikeln handlar om Formens hus som byggnad.
- 11 = Kultur, att Formens hus finns i ett kulturellt eller konst sammanhang.
- 12 = Utveckling, att Formens hus beskrivs i ett utvecklingsperspektiv.
- 13 = annat.

## BILAGA 2

Bild 1.



Nerikes Allehanda, 17 juli 2009,  
*Formens hus blir svensk förebild,*  
Teresia Borgman.

Bild 2.



Nerikes Allehanda, 29 augusti 2009, *Ett möte för framtiden,* Anders Almgren.

Bild 3.



Nerikes Allehanda, 9 augusti 2009, *Fingerfärdig chef styr vidare,* Teresia Borgman.

Bild 4.



Bild 5.



Filipstads tidning, 14 juli 2009, *Nostalgi när Barbie och klippdockor ställs ut*, Rolf Mårth.

Bild 6-8.



Nerikes Allehanda, 31 augusti 2009, *Mässa för hälsans skull*, Anders Almgren.



Bild 9.



Nerike Allehanda, 17 januari 2010, *Avveckling ska rädda elever och dyrgripar*, Anders Almgren.

Bild 10.



Bild 11.



Filipstads tidning, 12 november 2009, *Stora planer byts mot sparpaket*, Lena Richardson.